

Ya Nesurat Ni Hwan Gafu Te Hesus Kristu

Ya Gafu Na Suratin Yan

A ya ngagan na nagsuraten ta isin na surat a Hwan nga anak ni Zibadeyu, a ya ngagan na hina na a Salome. A ta nepagsimmu ni Hesus te Hwan a uffunan na ya dama na ikid na kabagis na en Santiago, te magpakappya kid ta tahukul da, te dumatahukul kid ta ikan. A ta nepakaita ni Hesus ta duwa kiden a pinadagdag na kid hapa, a nagtugutan da mantu ya tahukul da kiden kontodu dama da en, te nagbalin kid na ta ituldu ni Hesus.

I Hwan ya pake abikan te Hesus, te maski awena netun ya ngagan na ta surat na in a kanayun ibar na ta intu ya pake iddukan ni Hesus. A ta nepagappa ni Hesus ta krus a iniddungan na ya hina na en nga nakihebing te Hwan, a ya nebar na te Hwan gafu ta hina na en a “Aleng, ikwentam na te hinam,” kunna (itam Hwan 19:27). A yen kan hapa ya nepangalap ni Hwan ta hina ni Hesus ta bali na. A ya nesurat mantu ni Hwan gafu te Hesus a intu yan:

Ya Uhohugen Nga Negitta Ta Tolay

¹ A ta pake gafgafu na ngamin a dana ittan ya nagnaganen ta “**Uhohug na Namaratu**”. A sigida itta ta hebing na Namaratu nga nakibidan tentu, te nesipat hapa ta kadyos na Namaratu.

² A maski addet ta pake kaatubangan na ngamin

kiden napadday a intu hala ya kahulun na Namaratu, ³ ammi ta nekapadday da en a ya nagngaganen ta **“Uhohug”** ya pinagpadday na Namaratu tekid, a awan mina ta napadday tekid am bakkan ta intu ya namadday tekid ngamin.

⁴ A awan mina ta matolay ta ngamin kiden napadday am bakkan ta intu ya pagafun na angat da. A ya angaten nga nagafu tentu a kuman na zilag ta nonot na tolay kiden, petta amu da ya ngamin katunungan. ⁵ Ammi nagsugiram garay ya nonot da gafu ta pagtalekud da ta katunungan. Ammi magdakar la magdakar ya kuman na zilag, te pagdakaran na la ya sugiram ta nonot na tolay kiden, te awena magamma na sugiram ya dakar na en.

⁶⁻⁷ A itta hapa ya takday lalaki nga nagngagan te Hwan nga umange nangipadangag ta tolay kiden, te intu ya dinob na Namaratu, petta ipasikkal na tekid ya **“Uhohugen”** nga mangpadakar ta kuman na zilag, petta kurugan da mina gafu ta pangipasikkal na en tekid. ⁸ A bakkan mantu te Hwan ya kuman na zilag am awa intu hud la ya nangipasikkal.

⁹ A ya **“Uhohugen”** mantu ya zilagen nga kakurugan, te pagdakaran na ya nonot na ngamin tolay, a lumattog na hapa ta paglelehtin. ¹⁰ Ammi dana ittan ta paglelehtin, te intu haman ya namaddayen ta ngamin, kontodu tolay kiden. Ammi maski kunna ten a aweda haman amu ya namaddayen tekid. ¹¹ A tentu en dumatang ta agyan na tolay na kiden a aweda haman pinagdulot. ¹² Ammi ya kadwan kiden nga nagpadulot tentu a

yen kid ya pinagbalin na Namaratu ta ānān na kiden gafu ta pangikatalak da tentu. ¹³ A kuman na nauli kid mantu neanak, ammi bakkan ta kuman na gagangay na tolay meanak, te nauli kid neanak ta pakapangwa na Namaratu ewan.

¹⁴ Ya ikayat ku mantu uhohugan tekamuy a ya nagnaganen ta **“Uhhug na Namaratu”** a nagbalin hala ta tolay, a nakipagyan tekami, a sigida nangikallak hapa, ikid na nangituldu ta kakurugan. A gafu ta pake nabilbig mi ya pakedayawan na en, a yen ya nangilasinan mi ta intu hala ya Anak na Namaratu ewan. ¹⁵ A intu hala en ya netuldu ni Hwan ta tolay kiden, te ya pake neayag na tekid a

“Ye ye-yan ya nabidaken tekamuy nga umange sangaw ta gafan ku, te pumatalin sangaw teyak. A pake atata-nang ammi teyak, te dana ittan ta aweken para la nekeanak”, kunna.

¹⁶ A gafu ta pake dakal ya allak na tekitam tolay a sa napasinaan kitam ta addu na bendisyon nga nagafu tentu, te daggan na la daggan ya allak na tekitam. ¹⁷ Te maski am amu tam ya lintig kiden na Namaratu nga nesirak ni mina Moses tekitam a amu tam ya allak na tekitam ikid na ngamin kakurugan gafu ta ange ni Hesus Kristu. ¹⁸ Te addet ta ayanin a awan pulus ta tolay nga nakaita ta Namaratu ewan, ammi ya mementu en anak na nga negitta tentu a intu ya nangipakamu ta Dama na ewan tekitam, te pake abikan tentu.

Ya Nepadangag Ni Hwan Gafu Te Hesus Kristu

¹⁹ A gafu ta pangipadangag ni Hwan a nangidob hapa ya Hudyo kiden taga Herusalem ta kadwan

kiden padi da ikid na kauffunan da kiden nga magLebi, petta imbestigaran da i Hwan. A ya uhohug da tentu a

“Ikayat mi damagan am anu ya katolay mu, iko de ya Mangikerutan nga dana nebar na Namaratu ewan?” kunda tentu.

²⁰ A awena nelemad, te pake nebar na ta **“Bakkan ta iyak ya Mangikerutan,”** kunna.

²¹ “A anu mantu ya katolay mu? Iko de i mina Eliyasen nga magtoli kan ta lutakin,” kunda ha.

A “Bakkan,” kunna hapa.

“A iko mantu de ya takdayen paguhohugan na Namaratu nga nebar ni mina Moses?” kunda, a “Bakkan,” kunna ha.

²² “A ibar mu mantu am inya ka, petta itta ya itabbag mi ta nangidob kiden tekami. Anu hud ya katolay mu?” kunda.

²³ “A iyak ya makāngaral nga dana binida ni mina Isayasen ta surat na en, te iyak ya nebar na en nga magayayag ta lugarin yan nga awan ta kapkappyan. A ya nesurat na en nga uhohug ku tekamuy a yen ya ipadangag kun tekamuy.

‘Pakappyan muy ya angen na Dafu tame-wan petta meparan kanan ta ange na tekamuy,’ kunku tekamuy,” kunna.

²⁴ A ya kadwan kiden nedob tentu a Pariseyu kid. ²⁵ A ya pohut da en hapa tentu a

“Am bakkan ta iko ya Mangikerutan, ono Eliyas, ono paguhohugan na Namaratu nga binida ni mina Moses a anu kawagan na mantu ta mangzigut ka ta tolay kidin?” kunda.

²⁶ A ya tabbag ni Hwan a

“Itta yak sin nga mangzigut tekamuy ta danum, te itta haman ya makikihkihu tekamuy nga awemuy para la amu. ²⁷ Intu hala ya kinan ken nga pumatalin teyak. A awek hapa megitta nga makitagabu tentu, te pake atata-nang ammi teyak,” kunna.

²⁸ A nakkwa ye-yen ta lugar na Betanya ta dammang na karayan na Hurdan, te yen ya nangzigutan ni Hwan ta tolay kiden.

Ya Kalneru Na Namaratu Nga Meatang Ta Liwat

²⁹ A ta pagtalib na araw a naita ni Hwan i Hesus nga umab-abikan tentu, a netuldu na hapa ta tolay kiden;

“Itan muy, ye-yan na tolay ya iatang na Namaratu ta kuman na kalneru muy kiden, te intu hala sangaw mangikaru ta liwat na ngamin tolay ta paglelehtin. ³⁰ A intu hala ya nabidaken tekamuy, te

‘Itta sangaw ya umange ta gafan ku nga pumatalin teyak. A pake atata-nang ammi teyak, te dana ittan ta aweken para la nekeanak,’ kunku.

³¹ Ammi ta kuman na iyak ta idi a awek para la pake amu ya pumatalinen teyak, ammi imange yak ta isin nga mangzigut ta tolay kidin nga Istralita, te iparan ku kid ta ange na, petta am ittan a amu da sangaw,” kunna.

³² A pake nepasikkal para ni Hwan ya naita na,
“Naitak ya Kahalwa na Namaratu nga umakban tentu ta nepangzigut ku tentu, te nagafu haman ta langitewan ta kuman na pagsunak na kalapati, a nagintak la tentu. ³³ A awek

mina amu ta intu ya Mangikerutan nga dana nebar na Namaratu ta dadagkal tam kiden, ammi nanonot ku ya uhohug na Namaratu ta pangidob na en teyak, te ya nebar na a

‘Maitam sangaw ya takday tolay nga pag-intakān na Kahalwakin, a intu sangaw ya mangpasinap ta tolay kiden ta Kahalwa na Namaratu,’ kunna teyak.

³⁴ A gafu ta naitak ya nebar na en teyak a napasikkal kun ta intu hala ya Anak na Namaratu ewan,” kunna.

Ya Napolu Kiden Ituldu Ni Hesus

³⁵ A ta pagtalib ha na araw a gitayukan la ig Hwan ikid na duwa na ituldu na kiden, ³⁶ a naita na i Hesus ta pagtalib na en tekid, a netuldu na tekid.

“Yo ewan ya Kalneru na Namaratu nga mesagapil sangaw ta tolay kiden,” kunna ta kahebing na kiden.

³⁷ A ta pakadangag na duwa kiden ta nebar na en a nagtugutan da i Hwan, te dumagdag kid na te Hesus. ³⁸ A ta nepaglipay ni Hesus a naita na ya duwa kiden dumagdag tentu, a kinabida na kid.

“Itta de ya ikayat muy teyak?” kunna tekid.

“Mistro, ikayat mi la dangagan am had ya pagyanam,” kunda.

³⁹ “A mehulun kanan mantu petta itan muy,” kunna hapa.

A nehulun kid mantu tentu, a naita da ya pagyanan na, a nagammak kid hapa tentu, te kuman na alas kwatro ta furab. ⁴⁰ Andres ya ngagan na takday na duwa kiden, a itta hapa ya

kabagis na nga nagngagan ta Simon, ammi Pedru ya agngilinan da tentu. ⁴¹ A enna mantu inapag ni Andres. A ta nepakaapag na tentu a

“O, Simon, ittan hala ya Messayasen nga dana nebar na Namaratu tekitam, te nesimmun min,” kunna.

(Ya ikayat na uhohugan na “Messayas” nga kinnan na, a “Mangikerutan”.) ⁴² A enna mantu netulud i Simon ta agyan ni Hesus. A pake aitan na bit ni Hesus kapye na kinabida.

“Iko mantu i Simon nga anak ni Hwan, ammi magngagan ka sangaw te Sepas,” kunna.

(A ya ngagan na en Sepas a intu hala Pedru ta aguhohug na Giregu, ammi ya ikayat na uhohugan tekitam a “Batu”.)

Ya Pagpadagdag Ni Hesus Teg Felipe Ikid Ni Natanyel

⁴³ A ta pagtalib ha na araw a nakanonot i Hesus nga ange ta lugar na Galileya, a nesimmun na hapa i Felipe ta dalan. **“Dumagdag kan la teyak petta ituldu ta ka,”** kun ni Hesus tentu, a dumagdag la hapa. ⁴⁴ Intu lugar ni Felipe ya ili na Betsayda ta lugar na Galileya, a yen hapa ya nagafun ni Andres ikid ni Pedru. ⁴⁵ A sangaw enna inapag ni Felipe i Natanyel.

“O Natanyel, ittan hala ya Messayasen nga binida nig mina Moses ta lintig na kiden ikid na aglavun kiden na Namaratu ta surat da kiden, te naita min. Intu hala i Hesus nga taga ili na Nasaret nga anak ni Hose en,” kunna te Natanyel.

⁴⁶ Ammi ya tabbag ni Natanyel a

“Taga Nasaret? Itta hud ya nagafu ten nga kappyanan tam?” kunna.

“A em la itan,” kunna ha ni Felipe tentu.

⁴⁷ A ta nepakaita ni Hesus teg Natanyel nga umab-abikan tentu a

“Itta mantu in ya Istralita nga kakurugan; awan kad ta pakaladdudan na,” kun ni Hesus te Natanyel.

⁴⁸ “Anu hud ya pakkamum teyak?” kunna hapa.

“On, te ta awena para la nepagayag ni Felipe teko a dana naita ta ka ta balimen nga imatuttud ta addun na kayu na higos,” kunna ha ni Hesus.

⁴⁹ “Ay, Afu, kakurugan mantu ta iko ya Anak na Namaratu ewan, ikid na Ari na Istralita kiden nga dana nebar na tekami,” kunna hapa tentu.

⁵⁰ A ya tabbag ni Hesus tentu a

“Anu? Alistu kan de mangurug gafu ta in-uhohug ken la teko nga naita ta ka ta addun na kayu na higos? Pake dakdakal sangaw ya maitam ammi ta isin. ⁵¹ A ya pake ibar ku tekamuy ngamin a maita muy sangaw ta nahukatan na ya langitewan gafu ta Tolayin Taga Langit, te iyak hapa la ya addanen nga tinarinap ni mina Hakoben nga imunekan na anghel kiden ta agyan na Namaratu, ikid na dimagutan da ta lutakin,” kunna.

2

Ya Boda Ta Ili Na Kana

¹ A ta nepagpasa na dwangagaw itta ya boda ta ili na Kana ta lugar na Galileya. Dana ittan ten ya

hina ni Hesus, ² a sangaw nagawi hapa ig Hesus ikid na ituldu na kiden ta boda en. ³ A ta nekaafut na inuman na nakibodan kiden a enna nebar na hina ni Hesus tentu;

“Aleng, manguffun ka haen, te awan na ta inuman da nga binarayang,” kunna.

⁴ “Mappya, Ina, ta awenak la ituldu ta tarabakuk, te awan hud para ya araw na pakkamuk ta patarabaku ni Damakewan teyak?” kunna.

⁵ A gafu ta kumanen umange maguhohug i hina na en ta tagabu kiden nga mangiparan ta kanan,

“Am itta ya ibar na sangaw tekamuy a kwan muy la,” kunna tekid.

⁶ A dana netabnak da ten ya annam na angāng nga magserbi ta Hudyo kiden ta pangbaggaw da ta dulayen tekid. A ya makarga na tagtakday a dwafulu na galon, ammi ta kadwan a tallufulu na galon. ⁷ A ya uhohug ni Hesus ta tagabu kiden a

“Pannun muy ya angāng kidina ta danum,” kunna, a pinannu da kid abat ta bibig da.

⁸ “Aran, takday tekamuy ya magsiruk, te em bit pakakkap ta dafu na boda in,” kunna ha ni Hesus.

A ta nepagsiruk na takday a enna nepakakkap.

⁹ A ta nepakakakkap na dafu na boda en a binarayang na, te nagbalin ya danumen ta binarayang. Ammi awena amu am had ya nagafun na binarayangen, te intu la nakkamu ya nangiparan kiden. A gafu ta kumanen a inayagan na ya lalaki en magboda, te pahig na ta intu ya nangiuhet ta binarayangen.

¹⁰ “Anu haman ta neappiyam ya mappya en binarayang abat ta ayanin? Te gagangay ta meunnan bit mina ya mappya en, a sangaw am nakainum na ya tolay kiden a yen mina ya pangiuhet muy ta matabeng,” kunna.

¹¹ A ye-yen ya napolu en pakaitan nga nehuga ni Hesus ta neange na en ta ili na Kana ta lugar na Galileya, petta maita da ya pakapangwa na. A pake nangurug na hapa ya ituldu na kiden tentu.

¹² A ta kabalanan na boda en a nagtatugut ig Hesus kontodu hina na, ikid na wāgi na kiden, ikid na ituldu na kiden, te kumin kid ta ili na Kapernayum, a yen bit la ya nagyanan da ta mangananwan.

Ya Pagporay Ni Hesus Ta Naglaku Kiden

¹³ A sangaw tanagay na hapa ya Pyesta na Simana na Hudyo kiden ta ili na Herusalem, a umange hapa ig Hesus. ¹⁴ A ta datang da ta ili en a simarok hapa i Hesus ta nagingumag na bagaw na simbaanen, a neddatangan na ya addu na maglaku ta baka ikid na kalneru ikid na kalapati, te yen kid ya iatang na tolay kiden ta simbaanen. A itta hapa ya magitali kiden ta pirak nga gitogkokan ta nagitalin da. ¹⁵ A nangalap mantu i Hesus ta lubid kapye na pinadday ta pagpaligat na, a yen ya nepangpohet na tekid ngamin ta bagaw na simbaanen kontodu ilaku da kiden. A pinagsikig na para ya lamesa na nagitali kiden ta pirak petta meburud ya pirak da kiden. ¹⁶ A ya uhohug na ta naglaku kiden ta kalapati a

“Iuhet muy yeyan kid, te awemuy la igitta ya bali ni Damakewan ta kuman na aglakun,” kunna.

17 A gafu ta poray na en ta naglaku kiden a yen ya nakanonotan na ituldu na kiden ta takday uhohug nga dana nesurat ta Bibliya na Hudyo kiden ta pake nabayag na araw, te ya uhohug na suratena

“Pekavut nak sangaw, Afu, na pangahuguk ta balimen,” kunna.

18 Ammi ya uhohug na pinakadakil na Hudyo kiden tentu a

“Itta hud ya mabalim nga neatad na Namaratu ta tinarabakum ta isin? Am kumanin ya kwam a itan mi mantu ya pakapangwam petta mepasikkal hala ya mabalim ta isin,” kunda.

19 A ya tabbag na hapa tekid a

“Maski am perdin muy ye-yan na bali na Namaratu a patayukan ku hala sangaw ta las-ud na talluhaw,” kunna.

20 “A had kukum hud mapatayuk ta talluhaw, bakawa appatafulu annam na darun ya nepakapatayuk na ta idi?” kunda hapa.

21 Ammi takwan ya ikayat na uhohugan ni Hesus, te ya bali na Namaratu nga nebar na tekid a bari na en hapa la, te kurug ta pinapasi da, 22 ammi natolay hala ta mekatallu na araw. A yen hapa ya nepakanonot na ituldu na kiden ta isin na uhohug ni Hesus ta umag na simbaanen. A yen ya nangurugan da ta intu hala ya nebida ta Bibliya na Hudyo kiden.

Ya Bida Ni Hesus Ikid Ni Nikodemu

23 A ta ketta para la ni Hesus ta ili na Herusalem ta Pyesta na Simana na Hudyo kiden a nangurugan ya addu na tolay tentu gafu ta naita da ya pakapangwa na en nga nehuga na ta kadwan

kiden tol原因. ²⁴ Ammi te Hesus, a awena nekatalak ya nangurug tentu, te dana amu na ya nonot da. ²⁵ A maski awan ta mangibar tentu ta tol原因 a dana amu na hala ya ngamin kiden nonot na tol原因.

3

¹ A itta hapa ten ya takday laklakay nga nagngagan ta Nikodemu, a intu hapa ya takday Pariseyu nga pinakadakil na Hudyo kiden. ² A umange hapa ya laklakayen ta agyan ni Hesus ta hiklam, te makibida tentu. A ya nebar na a

“Mistro, amu mi ta iko ya mangituldu nga dinob na Namaratu ewan, te awan mina ta pakapangwam ta kuman na naita mi en teko am bakkan ta Namaratu ya manguffun teko,” kunna.

³ A ya tabbag hapa ni Hesus a

“Pake ibar ku teko ta awan sangaw ta mesipat ta pangikerutan na Namaratu ewan am awena bit mauli meanak,” kunna.

⁴ “Asakay, had kukunna meanak na tol原因 am laklakay na? Makatoli hud para ta sirat na hina na en petta mapidwa meanak?” kunna hapa ni Nikodemu tentu.

⁵ A ya tabbag ha ni Hesus a

“Pake ibar ku hala teko ta awan pulus ta mesipat ta pangikerutan na Namaratu ewan am awena bit mauli meanak gafu ta pakapangwa na Kahalwa na Namaratu ta pagzigut na ta danum. ⁶ Te ya neanak na tol原因 a mesigud la tentu ya gagangay na tol原因, ammi ya nauli neanak ta pakapangwa na Kahalwa na Namaratu a megitta hapa ta gagangay na Kahalwa en.

⁷ A awem mina pahig am had kukunna makkwa na nebar ken teko nga mauli ka mina meanak, te intu mina pagnonotam ya angarigan na paddad. ⁸ Te ya gagangay na paddad a ange hala ta gagangay eyan na, a awem amu am had ya namegafwanan na ikid na pagdulotan na, ammi madangag mu hala. A kumanen hapa ta tolalen nga nauli neanak ta pakapangwa na Kahalwa na Namaratu,” kunna.

⁹ “Onay, ammi awek para manonot am had kukunna makkwa,” kunna hapa ni Nikodemu.

¹⁰ A ya uhohug ha ni Hesus tentu a

“Anu iko haman ya kadakalanan na mangitultu nga Istralita, a awem amu ya inuhohug ken teko? ¹¹ Pake ibar ku ha teko ta intu la bidan mi tekamuy ya amu mi ikid na naita mi, ammi awemuy haman dangdangagan ya pasikkal mi tekamuy. ¹² A am awemuy la kurugan ya nabidak tekamuy nga malogon maita ta lutakin a had kukummuy mantu mangurug am intu sangaw bidan ku tekamuy ya awemuy maita ta langitewan? ¹³ A gafu ta awan ta nakaange ta langitewan nga nakaita ta makkwa ten a awan mantu ta takwan na makabida ta makkwa ten am bakkan la ta nagafu en ta langit. A intu hala ya Tolayin Taga Langit, ¹⁴ ammi mappya ta mebesin hapa sangaw ta kayu ta kuman na sinang ulagen nga nebesin ni mina Mosesen ta kayu ta agyan na kalafukanan, ¹⁵ petta maski am inya sangaw ya mangikatalak tentu a maatadan sangaw ta magnayun na angat gafu tentu.” kunna.

Ya Gafu Na Ange Na Anak Na Namaratu

¹⁶ A pake dakal mantu ya idduk na Namaratu ewan ta ngamin kiden tolai ta paglelehutin, te netuluk na ta masi ya mementu en anak na gafu ta liwat tam kiden, petta am ikatalak tam a awetam sangaw melogot am awa maatadan kitam hud la ta magnayun na angkat. ¹⁷ A bakkan mantu ta yen ya nepangidob na ta Anak na petta ibar na ya pama-gang na ta tolai kiden, am awa petta mekerutan kid hud la gafu ta pasi na Anak na en. ¹⁸ A maski am inya mantu ya mangikatalak tentu a awena sangaw medarum ta atubang na Namaratu ewan, ammi ta awanen mangikatalak tentu a dana nekari ya pakedarum na, gafu ta awena haman nekatalak ya mementu en Anak na. ¹⁹ A yen ya gafu na pakedaruman na tolai te lumattog na ya negitta en ta zilag nga mangpadakar ta nonot na tolai kiden, ammi nekatupag da haman, te pake nekayat da hud la ya sugiram ammi ta dakaren, te dulay haman ya tarabaku da. ²⁰ Te ya ngamin kiden mangwa ta dulay a ikatupag da ya dakar, a palanan da la, te aweda ikayat ta maita ya tarabakun da talo am mapaliwatan ya nonot da. ²¹ Ammi ya mangwa ta katunungan a sarukusukan na la ya dakar, petta mepasikkal ya pangurug na ta pakkwa na Namaratu tentu.

Ya Nagingunnan La Te Hesus

²² A ta nekabalin nig Hesus ikid ni Nikodemu nga nagbida a nagtugut ig Hesus ikid na ituldu na kiden, te umange kid ta kadwan kiden babali ta lugar na Hudeya. A medyo nabayag kid hapa ten nga mangzigut ta nagbabawi kiden ta liwat

da. ²³⁻²⁴ Ammi te Hwan, ta awena en para la nekebalud, a itta para la ta iten Enon nga abikan ta Salim nga nangzigut ta umange kiden tentu, te alawa hapa ya danum ten.

²⁵ A sangaw itta ya takday Hudyo nga nakidibati ta ituldu kiden ni Hwan, te intu nakidibatin da am had sin ya mapmappya ta pangzigut ni Hwan ikid nig Hesus. ²⁶ A yen ta nagtoli ya ituldu na kiden tentu, te pohutan da hapa tentu.

“Mistro,” kunda te Hwan, “Anu hud ya uray mu ta umangen nagpazigut teko ta dammang na Karayan na Hurdan? Iko paen ya nangipasikkal tentu, a ta ayanin intun ya mangzigut, a intu hapa ya eyan na ngamin tolay,” kunda.

²⁷ A ya tabbag ni Hwan tekid a

“Bay-an muy la, te bakkan mina ta intu ya eyan na tolay kiden am awena uray na Namaratu. ²⁸ Ikamuy haman ya nakadangag ta inuhohug ken, te **‘Bakkan la ta iyak ya Mangikerutan,’** kunku haman, te iyak la ya pinapolu na Namaratu nga ange nangipadangag tentu. ²⁹ A intu mina pagnonotan muy ya keangarigan na magboda, te ya lalaki en ya ange mangalap ta babbayen. Ammi ya kahulun na en nga nangpili ta atawa na a indagan na la ya pangdayaw na lalaki en ta atawa na en, a pake matalakan hapa am madangag na. A kumanen hapa teyak, te nagdulot na ya talak ku, ³⁰ te mappya ta intu ya imutun a iyak ya imakban,” kunna.

I Hesus Ya Nagafu Ta Utun

³¹ A ya nagafu en mantu ta utun ya pake atata-nang ammi ta ngamin, ammi ya taga lutakin a intu la amu na ikid na bidan na ya makkwa ta agyan na lutakin. Ya taga langitewan mantu ya pake atata-nang ammi ta ngamin, ³² a intu bidan na ya naita na ikid na nadangag na ta Namaratu ewan. Ammi maski kunna ten a kuman na awan ta mangurug ta ipadangag na. ³³ Ammi am itta ya mangurug tentu a ipasikkal na ta kakurugan ya Namaratu ewan, ³⁴ te ya nagafu en ta langitewan nga dinob na Namaratu a intu ya mangiuhohug ta uhohug na en, te pake napasinanapan ta mappya ta Kahalwa na Namaratu. ³⁵ Namaratu hapa la ya Dama na dinob na en, a pake iddukan na, te Anak na. A pinatudunan na petta intu hala ya makkamu ta ngamin. ³⁶ A ya mangurug mantu ta Anak na Namaratu ewan a ittan ya angkat na nga magnayun. Ammi ya awanen mangurug ta Anak na a awena sangaw mesipat ta angkat na, te itta para la ya pagporay na Namaratu tentu.

4

Ya Babbayen Taga Samariya Nga Nesimmu Ni Hesus

¹ A sangaw gafu ta pake imaddun ya zinigut nig Hesus nga dumagdag tentu a nadamag na Pariseyu kiden ta ad-addu ya ituldu na kiden ammi te Hwan, ² ammi bakkan te Hesus ya nangzigut tekid am awa dana ituldu na kiden. ³ A ta pakkamu ni Hesus ta nadamag na Pariseyu kiden tentu a nagtugut kid na ituldu na kiden ta lugar na Hudeya, te nagpaamyanan kid ha ta iten Galileya, ⁴ ammi mappya ta angen da ya lutak na

Samariya. ⁵ A nakatugtugut kid la nakatugtugut addet ta pingit na ili na Sikar, a nagimmang kid na ta bikat na lutaken nga neatad ni mina Hakob ta anak na en Hose ta palungu na araw. ⁶ A gafu ta nabannag na i Hesus ta inange da en, te tangnganan na araw hapa, a nagibannag hapa ta bibig na huhunen nga kinali ni mina Hakoben.

⁷⁻⁸ A ta pagibannag ni Hesus a nagdulot hala ya ituldu na kiden ta umag na ili petta gumatang kid ta kanan da. A ta kawan da para la a itta ya babbay nga taga Samariya nga umange nanagab ta huhunen. A ya uhohug ni Hesus tentu a

“Ikwa nak haen ta danumina,” kunna.

⁹ Ammi nagpaka-lat ya babbayen ta uhohug ni Hesus, a

“Anum hud magadang ta danum teyak, bakawa Hudyo ka, a Samariyano yak nga babbay?” kunna.

Te ya gagangay kan na Hudyo kiden a aweda kan uminum ta paginumān na Samariyano. ¹⁰ A ya tabbag ni Hesus hapa a

“Awem garay amu ta itta ya iatad na Namaratu ewan teko, a awem amu am inya ya nagadang teko ta inuman, te am amu nak mina a iyak mina ya nagadangam ta inumam, a inatadan ta ka mina ta matolay na danum,” kunna.

¹¹ “Awan haman ta pagsiruk mu, Ser, ta huhunin, yaga pake naumag ya danum na in. A had kukum mantu makaalap ta matolay na danum nga iatad mu teyak? ¹² Dakdakal hud ya amum ammi te mina Hakoben nga nangisirak ta huhunin tekami, te maski intu hapa ya

kanayun imminum ta danum na in, kontodu anak na kiden ikid na ayam na kiden,” kunna ha na babbayen.

¹³ A ya uhohug ha ni Hesus tentu a

“Onay, ammi gumtang hala sangaw ya ngamin kiden uminum ta isin na danum.

¹⁴ Ammi ya uminum ta iatad kin nga danum a awena sangaw gumtang, te ya danumin nga iatad ku a magbalin sangaw ta kuman na huhun ta umag na en, a kuman na sigida tumuhayuk tentu petta magnayun ya angkat na,” kunna.

¹⁵ “A atadan nak mantu, Ser, ta kinamina danum, petta awek na sangaw gumtang ikid na ange managab ta isin,” kun na babbayen.

¹⁶ “A em bit ayagan ya atawamen, te dumatang kanan sangaw ta isin,” kunna hapa ni Hesus.

¹⁷ “Ay awanak haman ta atawa,” kunna ha.

Ammi ya uhohug ni Hesus tentu a

“Kustu ya uhohug men ta awan ka ta atawa,

¹⁸ te nakigungay kan haman ta lima na atawa, a bakkan hapa ta atawam ya pakidaggam ta ayanin,” kunna.

¹⁹ A gafu ta nagpaka-lat ya babbayen ta uhohug ni Hesus a takwan ha ya nebar na;

“Ser, ya kuman na mariknak teko a iko hala ya takday aglavun nga paguhohugan na Namaratu ewan.

²⁰ A itta mantu ya damagan ku teko, te ya gagangay na gingginafu mi kiden ta pangdayaw da ta Namaratu a kanayun nakigimung kid kan ta bagetayewan. Ammi ya kagittam kiden nga Hudyo a ibar da ta awan mina ta takwan na pangdayawan tam tentu am bakkan ta ili na

Herusalem. A had sin mantu ya kakurugan na pangdayawan tam?” kunna.

²¹⁻²² A kunna sin hapa ya tabbag ni Hesus ta nebar na en:

“Mappya, Aboy, ta kurugam ya uhohug ku teko, te ikamuy nga Samariyano a dayawan muy hala ya Namaratu, ammi awemuy pake amu ya dayawan muy. Ammi ikami nga Hudyo a amu mi ya dayawan mi, te ikami ya nangalapan na Namaratu ta mangikerutan ta ngamin tolay. A yen ta ibar ku teko ta mauli sangaw ya pangdayaw muy, te bakkan la sangaw ta bage-tayewan ono ili na Herusalem ya pangdayawan muy ta Namaratu. ²³ Te ya kakurugan na mang-dayaw a dayawan na ya Namaratu ta nonot na hapa la ta kakurugan na pangdayaw, te yen ya apagan na Namaratu ta mangdayaw tentu. ²⁴ Te bakkan haman ta tatakday la na lugar ya kettayan na Namaratu ta kuman na tolay, te sigida itta ta ngamin kiden lugar ta kuman na paddad. A mappya mantu ta dayawan muy ta kakurugan ta nonot muy hapa la,” kunna.

²⁵ A ya uhohug na babbayen hapa a

“Intu la amuk ta ange sangaw ya nebar na Namaratu nga Mangikerutan nga magngagan ta Kristu, a intu sangaw ya mangipakamu ta ngamin tekitam,” kunna.

²⁶ “Intu hala ya makiuhohugan teko, Aboy, te iyak haman yen,” kun ni Hesus tentu.

²⁷ A ta paguhohug na para la ta babbayen a nagtoli hapa ya ituldu na kiden, a nalangga kid hapa tentu gafu ta kabida na ya babbay, ammi aweda pinohutan tentu am anu ya bidan da ikid

na ikayat na ta babbayen. ²⁸ A sangaw newagak na babbayen ya kalamba na en nga netabnak ta huhunen, te alistu nagtoli ta umag na ili, a nagayayag na ta tolay kiden.

²⁹ “E kanan sin, e kanan sin, te emmuy itan ya tolay nga nangibar ta ngamin kiden iningwak. Intu de ya Mangikerutanen nga linavun na popolu kiden aglavun,” kunna.

³⁰ A matutunudan kid na mantu imuhet ta ili en nga dumadayum te Hesus.

Ya Keangarigan Na Aggatab

³¹ A ta ang-ange para la na tolay kiden te Hesus a agagayan na ituldu na kiden, petta mangan ta inalap da en ta ili.

“E ka sin, Mistro, te mangan kitanan,” kunda.

³² Ammi ya tabbag na en hapa tekid a

“Itta in ya kanan ku nga awemuy amu,” kunna.

³³ A yen ta nagimpopohut kid na.

“Itta hud ya nangitulud ta kanan na?” kunda.

³⁴ A gafu ta kumanen a naguhohug ha i Hesus tekid;

“Intu hala kanan ku ya pangidulot ku ta ikayat na nangidoben teyak petta ibalin ku ya patarabaku na en teyak. ³⁵ Ikamuy ya nangibar ta itta para la ya appat na hulan kapye na idatang na aggagatab. Ammi ya ibar ku tekamuy a maglipay kanan, te maita muy hapa ya takwan na agtalunan, a nalutun hapa ya kuman na dawa da kiden te makigatab na. ³⁶ Ya ange maggatab a itta hala sangaw ya tandan na, te kuman na mauknud ya magatab na kiden petta magnayun ya angkat da, pettam kumanen

a mahahulun magayayat ya nagmula en ikid na naggataben. ³⁷⁻³⁸ A iyak paen ya nangidob tekamuy petta maggatab kam ta awemuyen nagbannagan, te takwan ya nagbanbannag. Ammi ikamuy hapa ya mesipat ta nagbanbannagan da. A yen hapa ya nagdulotan na dana en bida nga **‘Takday ya magmula, a takwan ya maggatab,’** kunna.”

³⁹ A ya Samariyano kiden nga taga ili na Sikar a addu kid hapa nga nangurug te Hesus gafu ta bida na babbayen, te, **“Nebar na haman teyak ya ngamin kiden iningwak,”** kunna tekid. ⁴⁰ A ta datang da mantu te Hesus a inagagay da nga magdulot ta babali da kiden, a pa naganan mantu i Hesus tekid abat ta dwangagaw. ⁴¹ A imaddu para ya mangurug tentu gafu ta nepadangag na en tekid. ⁴² A ya uhohug da hapa ta babbayen a

“Pake mangurug kamin tentu, ammi bakkan na la ta nebar men ya pangurugan mi am awa uhohug na en tekami nga nadangag na bangbang mi kidin hapa la. A pake amu min ta intu hala ya Mangikerutan ta ngamin tolai,” kunda.

Ya Pagpamappya Ni Hesus Ta Anak Na Opisyal

⁴³ A ta nepagpasa na dwangagaw a sa nagtatugut ha ig Hesus ikid na ituldu na kiden, te dumatang kid na ta lugar da en ten Galileya. ⁴⁴ A ya takday uhohug ni Hesus ta idi a aweda kan dayawan ya paguhohugan na Namaratu ta pake lugar na en. ⁴⁵ Ammi tentu a pinagdulot da hala na kalugaran na kiden nga taga Galileya tentu en dimmatang ta lugar na en, te naita da ya ngamin kiden tinarabaku na ta ili na Herusalem,

te umange kid hapa ta pyesta en ten. ⁴⁶ A sangaw nagdulot ig Hesus ta ili na Kana. Yen hala ya lugar na boda en tentu en nangihuga ta danumen petta nagbalin ta binarayang. A ta datang da ta ili na Kana a itta hapa ya takday opisyal nga nagtakit ya anak na ta ili na Kapernayum. ⁴⁷ A tentu en nakadangag ta dumatang na i Hesus nga nagafu ten Hudeya a umange hapa nakikekallak tentu, petta enna mina pagmappyan ya anak na en, te tagtakday na ya angkat na. ⁴⁸ A ya uhohug ni Hesus tentu

“A te awemuy ikayat mangurug teyak am awan ta ipaitak ta pakapangwak tekamuy,” kunna.

⁴⁹ Ammi pake persan na para na lalaki en;

“Ser, em haen itan ya anak ken petta awena sangaw masi,” kunna te Hesus.

⁵⁰ “Dumatang kan mantu ta balim, te matolay hala ya anak men,” kun ni Hesus tentu.

Kinurug na ya uhohug ni Hesus tentu, a sangaw nagtugut kumin ta bali na. ⁵¹ A tentu en para la ta dalan a nesimmun na hala ya tagabu na kiden nga umange nangdafung tentu, a nebar da hapa ya anak na en;

“Matolay hala ya anak men,” kunda tentu.

⁵² “A kanu hud na oras ya nepagmappya na?” kunna hapa tekid.

“A ala una ta furaben ya nepagkamag na patu na en,” kunda.

⁵³ A nanonot na hapa ta ye-yen na oras ya nepangibar ni Hesus tentu ta matolay hala ya anak na en. A yen ta pake netug na ya pangurug na, kumanen hapa ta ngamin kiden makipagyan

tentu. ⁵⁴ A ye-yen mantu ya mekaduwa na pakaitan nga nehuga ni Hesus tentu en dimmatang ta lugar na Galileya nga nagafu ta Hudeya.

5

Ya Pagpamappya Ni Hesus Ta Pilay

¹ A ta nepagpasan na piga na araw a itta ha ya pyesta na Hudyo kiden, a umange hapa i Hesus nakipyesta ta ili na Herusalem. ² A ta hebing na kinan da en **'Sasarokan na Kalneru'** ta ili en a itta ya takday agzigutan na tolay kiden nga nalehutan ta lima na pagsigongan, a Betsata ya ngagan na ta agsitang na Hudyo kiden. ³ A ta agyan na pagsigongan kiden a giiddan ya addu na nagtatakit, te itta ya nagdaram, ikid na pilay, ikid na awan nakahehit. A indagan da kan ya paghehit na danumen, ⁴ te itta kan ya anghel na Namaratu nga umange la umange mangpahehit ta danumen. A ya imunnanen kan nga sumabung ta nepaghehit na danumen a yen kan ya magmappya ta takit na. ⁵ A itta hapa ya takday lalaki nga nekihu ta nagtatakit kiden, te nabayag na nagtakit hapa abat ta tallufulu walu na darun. ⁶ A ta pagtalib ni Hesus a naita na ya lalaki en, a nadamag na ta nabayag na imaidda ta takit na en. **"Ikayat mu hud magmappya?"** kunna tentu.

⁷ "A onay, Ser," kunna hapa, "ammi awan haman ta manguffun teyak, petta ibilag nak mina ta agzigutanen am maghehit ya danumen. Te am ang-ange yak para la tatakday a takwan haman ya imunnan teyak nga dumagut ta danumen," kunna.

⁸ “Magtayuk kan mantu, a alapam hapa ya dapamina, a magtugut kan,” kun ni Hesus tentu.

⁹ A ka-ma la nagmappyan, a inalap na mantu ya dapan na en, kapye na nagtugut.

¹⁰ A gafu ta araw na agimmang ya nepagmappya na lalaki en a ginamman na Hudyo kiden ya pangagtu na ta dapan na.

“Arawin haman ya agimmang tam a mehangat ya pangagtum ta dapamina,” kunda.

¹¹ “Onay, ammi ya nangpamappya en teyak ya nangpaalap teyak,” kunna tekid, te **‘Alapam ya dapamina a magtugut kan,’** kunna haman teyak,” kunna tekid.

¹² “A inya mantu ya nangibar teko ta pangalap mu ta dapam ikid na pagtugut mu?” kunda ha.

¹³ Ammi intu dulay, te awena amu ya ngagan na nangpamappya en tentu, te dana nagtugut na i Hesus gafu ta kaddun na tolay kiden. ¹⁴ A sangaw ha ta mittan a nesimmun ni Hesus ya lalaki en ta umag na dakalen simbaan, a

“Itam, nagmappya kan. Awem na sangaw magliwat talo am datangan na ka sangaw na pake dulay ammi ta takit men,” kun ni Hesus tentu.

¹⁵ A nagtugut ya lalaki en, a enna nepadamag ya ngagan ni Hesus ta Hudyo kiden nga nangpohut tentu. ¹⁶ A yen na hapa ya nangtapilan na Hudyo kiden te Hesus, te nagtarabaku kan ta araw na agimmang tentu en nagpamappya ta lalaki en.

¹⁷ Ammi ya uhohug ni Hesus tekid

“A te magtarabaku para la i Damakewan, a yen ta magtarabaku yak hapa,” kunna.

¹⁸ A gafu ta uhohug na en a pake negakkad dan ya pangpapasi da tentu, te duwa kan ya liwat na, te awena kan kinurug ya lintig na araw na agim-mang da, yaga nakigitta kan hapa ta Namaratu ewan, te nebar na ta Namaratu ya Dama na.

Ya Pagafun Na Pakapangwa Ni Hesus

¹⁹ A ya tabbag ni Hesus ta maggakkad kiden tentu a

“Pake ibar ku tekamuy ta am magurayak la mina a awan ta mabalin ku. Ammi gafu ta Anak nak na Damakewan a hiknan ku bit ya ikayat na, a yen hala ya idulot ku. Te maski am anu ya ikayat na tarabakun a mesipatak hapa tentu, ²⁰ te ya gagangay ni Damak a iddukan nak, a ituldu nak hapa ta ngamin tarabakun na. A ituldu nak sangaw ta pake masmasikan para ammi ta nepaitak tekamuy, petta pake magpaka-lat kam. ²¹ A gafu ta itta ya pakapangwa ni Damakewan nga mangtolay ta nagpasi kiden a kumanen hapa teyak, te tolayan ku hapa ya ngamin ikayat ku. ²² Te bakkan na te Damakewan ya mangnonot ta tolay kiden am awa iyak, te gafu ta Anak nak a pinatudunan nak, petta iyak ya mangnonot tekid. ²³ A iyak mantu ya makkamu ta tolay, petta dayawan nak na ngamin tolay maski ta kuman na pangdayaw da te Damakewan. Ammi ya awan kiden mangdayaw ta Anak na Namaratu a mekwenta mantu ta aweda dayawan ya Dama na en nga nangidob tentu. ²⁴ A pake ibar ku mantu tekamuy ta am itta ya mangdangag ta uhohug ku ikid na mangurug ta nangidoben teyak a ittan

ya angkat na nga magnayun. A awena sangaw medarum ta atubang na Namaratu ewan, te nelillik na ta pasi na petta matolay la.

²⁵ “A ya takday para na ibar ku tekamuy a itta la sangaw ya araw na pakadangag na nagpasi kiden ta ngahal na Anak na Namaratu ewan, a maski ta ayanin ya pakadangag da, a magnayun hapa ya makadangag ta ibar na. ²⁶ Te am itta ya angkat nga magafu hala te Damakewan a kumanen hapa teyak, te pinasinapan nak petta itta ya angkat nga magafu hala teyak. ²⁷ A gafu ta iyak ya Tolay Taga Langit a pinatudunan nak para nga mangnonot ta tolay kiden. ²⁸ A awemuy mina malangga ta nebar kin, te itta hala sangaw ya araw am maayagan ya ngamin kiden nagpasi, a madangag da sangaw ya ngahal ku, ²⁹ a sa imuhet kid ta tanam da kiden. Te ya nangwa ta katunungan ta katolay da en a maatadan kid sangaw ta magnayun na angkat. Ammi ya nangwa ta awan ta kapkappyan a medarum kid sangaw ta atubang na Namaratu ewan. ³⁰ Ammi maski am iyak ya mangnonot ta tolay kiden a awek haman maguray, te dangagan ku bit ya uray ni Damakewan. A am anu mantu ya nonot ku a matunung hapa, te bakkan ta ikayat kin ya nonotan ku am awa ikayat na nangidoben teyak.

³¹ “A kumanen hapa am iyak hapa la ya mangtistigu ta barik a amuk ta awena mekwenta na pangtistiguk, te tatakdayak la. ³² Ammi itta para ya takday, te i Damakewan hapa ya mangtistigu teyak. A amuk ta

matunung ya pangtistigu na. ³³ A kumanen hapa te Hwan, te ikamuy hapa la ya nangidob ta ange kiden nagimbestigar tentu, a nebosag na hapa ya kakurugan tekid nga megitta teyak.

³⁴ Ammi awena ta ikatalak ku ya pangtistigu na tolai teyak, ammi nebar ku la ya pangtistigu ni Hwan, petta am kurugan muy a mekerutan kam. ³⁵ Te intu hala ya kuman na zilag nga nangpadakar bit tekamuy, a kuman na pa matalak kam bit nga timoltollok ta dakar na en.

³⁶ “Ammi itta ya takwan na mangtistigu teyak nga pake dakdakal ammi te Hwan, te ya ngamin kiden tarabakuk nga nepatudun ni Damakewan teyak a yen kid para la ya idulot ku. A yen kid hapa ya mangtistigu teyak, petta amuy ta awan ta takwan na pagafun ku am bakkan la te Damakewan Namaratu, te intu ya namatudun teyak. ³⁷ Addet ta ayanin a awemuy la nadangag ya ngahal ni Damakewan nga nangidob teyak, a awan hapa ta nakaitan muy tentu, ammi maski kunna ten itta hala ya pangtistigu na teyak. ³⁸ A awemuy la netug ya uhohug na en, te awemuy kurugan ya dinob na en. ³⁹ Pake sinanedan muy haman ya surat kiden ta Bibliya petta bilbigan muy ya uhohug na kiden, te pahig muy ta surat kiden ya mangatad ta magnayun na angkat gafu ta pagbasa muy tekid. ⁴⁰ Ammi iyak haman ya bidan da, a awemuy haman magadang teyak petta itta mina ya angkat muy nga magnayun.

⁴¹ “A bakkan ta intu apagan ku ya pangdayaw na tolai teyak, ⁴² ammi amuk ya awemuy panggurug teyak, a te awemuy iddukan ya Nama-

ratu. ⁴³ Imange yak la tekamuy ta ngagan ni Damakewan, ammi awedak haman kurugan. Ammi am takwan ya umange tekamuy ta ngagan na en hapa la a yen hud la ya ikayat muy kurugan. ⁴⁴ Had kukummuy mantu mangurug, bakawa intu pakolangan muy ya pangdayaw na kagitta muyen tolay tekamuy, a awemuy la nonotan ya ikayat na Namaratu petta intu mina ya mangdayaw tekamuy. ⁴⁵ A maski am awemuy la mangurug a awemuy pahig ta iyak sangaw ya mangidarum tekamuy ta atubang ni Damakewan, te dana ittan ya mangidarum tekamuy. Te ya lintig kiden ni mina Moses nga ikatalak muy, a yen kid ya mangipasikkal ta liwat muy. ⁴⁶ Te am kinurug muy mina ya nebar ni mina Moses a kinurug dak hapa, te iyak haman ya binida na ta surat na kiden. ⁴⁷ Ammi am awemuy kurugan ya surat na kiden a had kummuy mantu mangurug ta uhohug ku kiden tekamuy,” kunna, a yen bit la ya addet na pagbida na tekid.

6

Ya Pagpakan Ni Hesus Ta Lima Ribu Na Tolay

¹ A sangaw ta mittan a itta ha i Hesus ta iten Galileya, a sa umange kid na ituldu na kiden ta dammang na alugen. Intu hala ya alug na Tiberyas. ² A dumadagdag hapa ya pake addu na tolay tekid, te ikayat da itan ya pakapangwa ni Hesus am pagmappyan na ya nagtatakit kiden. ³ A ta datang nig Hesus ta dammang a gimon kid ta bagetayen, a sangaw nagibannag kid. ⁴ Tanagay

na hapa ya araw na Simana na Hudyo kiden am mangan kid ta panadamdaman da ta araw na nepangililik na Namaratu ta gingginafu da kiden.

⁵ A ta nepaglipay ni Hesus a naita na ya awan bababang na tolay nga dumadagdag tekid, te umabikan kid na tentu. A ya uhohug na te Felipe a

“Felipe, mappya ta mangan ya tolay kiden nga dumagdag tekitam, ammi anu hud ya ialap tam ta kanan da?” kunna tentu.

⁶ Ammi pangparuba na yen te Felipe, te dana nanonot na ya kwan na. ⁷ A ya tabbag ni Felipe hapa a

“Maski am itta mina tekitam ya pirak na matandanan ta lugar na annam na hulan a makalannat hud ya igatang na ta kanan petta makakakkap mina ya tagtakday tekid?” kunna.

⁸ A i Andres hapa nga kabagis ni Pedru a nebar na te Hesus ya takday babagu nga nehulun ta tolay kiden.

⁹ “Itta hala ya balun na babagu in ta lima na pan ikid na duwa na ikan, ammi makalannat hud yen kid ta kaddu na tolay kidin?” kunna.

¹⁰ “A pagtuttudan muy mantu ya tolay kidin,” kun ni Hesus.

A gafu ta kakaddatan hapa ye-yen na lugar a gituttudan kid na. A ya bilang na lalaki kiden la a itta de lima ribu kid. ¹¹ A sangaw ginawat ni Hesus ya pan na babagu en, kapye na nepakimallak. A sangaw nepesaned na ta tolay kiden gituttudan, kumanen hapa ta ikan kiden. A sa nakakakan kid ta kaddu na nekayat da.

¹² A tekiden nabattug a

“Uknudan muy ya nagadgadwa kiden nga nahuna, petta aweda makenga,” kun ni Hesus ta ituldu na kiden.

¹³ A inuknud da kid, a pinannu da ya mafulu duwa na la-ba ta nehuna na nagkakan kiden ta lima kiden pan. ¹⁴ A gafu ta naita na tolay kiden ya pakapangwa ni Hesus ta nepagpakaddu na ta pan kiden a

“Talaga ta ye-yan na tolay ya kinan da en nga paguhohugan na Namaratu nga ange kan ta lutakin,” kun na kadwan kiden tekid.

¹⁵ A narikna ni Hesus ta tanagay enda gafutan, petta pagbalinan da ta ari da, a yen ta nagtugutan na kid, a nagtoli tatakday ta utun na bagetayen.

Ya Pagpapa-yat Ni Hesus Ta Danum Na Alugen

¹⁶ A sangaw ta marimat a imunnan ya ituldu na kiden nga dumagut ta alugen. ¹⁷ A ta datang da ta barangay da en a gimon kid hapa, te gumanwat kid na dimakit, te dumatang kid na ta ili na Kaper-nayum. Ammi tentu en nagsugiram a awena para la dumatang ni Hesus tekid. ¹⁸ A sangaw gafu ta nagsikan na ya paddaden a namegafun magpalung ya danumen, a magtagwan kid na mantu petta makatangngan kid ta alugen. ¹⁹ A tekid na nakatagwan abat ta lima ono annam na kilumetru a neitan da ya magpapa-yat ta danumen, te umab-abikan ta barangay da en, a pake nakatalaw kid na hapa. ²⁰ Ammi intu hala i Hesus, a nagayag hapa tekid,

“Awemuy la magtalaw, te iyakin yan,” kunna.

²¹ A gafu ta intu a mayat kid na mangitakay tentu. A tentun nakatakay a alistu kid na nakadatang ta lutaken nga datangan da.

Ya Pagapag Na Tolay Kiden Te Hesus

²²⁻²³ A ya tol原因 kiden nga pinakan ni Hesus a itta kid para la ta dammang na alugen. A ta pagtalib na araw a dumatang hapa ya kadwan kiden barangay nga taga Tiberyas ta nanganan na tol原因 kiden ta pan kiden nga nepakimallak ni Hesus. A ta nepakkamu na tol原因 kiden ta awan na i Hesusen, a amu da ta awena nehulun ta ituldu na kiden, te ikid la ya nakalugan ta barangay, a tatakday la ya barangay da. ²⁴ A gafu ta awan ig Hesus ikid na ituldu na kiden a naglalugan kid na ta barangay kiden nga bagu dumatang, te umange kid hapa ta ili na Kapernayum, te enda apagan i Hesus.

Ya Bida Na Kanan Nga Mangtolay

²⁵ A ta datang da ta dammangen a naapagan da hala, a binaran da;

“Mistro, kanu hud ya datang mu ta isin?”
kunda tentu.

²⁶ A ya uhohug na en tekid a

“Kakurugan hala ya ibar ku tekamuy ta nagbannag kam nga mangapag teyak gafu ta nabat-tug kam ta nepakakan muy ta pan kiden, ammi maski am naita muy ya pakapangwak a awe-muy para la maawatan ya naita muy. ²⁷ Intu para apagan muy teyak ya kanan nga mewarad sangaw ta lutak, ammi bakkan mina ta yen ya pagbannagan muy, te ya awanen mewarad mina nga magnayun mangtolay tekamuy, te ye-yen na kanan ya iatad ku tekamuy, te iyak hala ya Tolayen Taga Langit nga pinasinapan ni Damakewan Namaratu ta pakapangwa na en,”
kunna.

²⁸ “A am mappya ta yen ya pagbannagan mi a anu mantu ya patarabaku na Namaratu tekami petta maatadan kami ta magnayun na pagtolayan nga kinam?” kunda hapa.

²⁹ “Awan ta patarabaku na Namaratu tekamuy am bakkan la ta pangurug muy ta dinob na en, petta intu la ya ikatalak muy,” kunna ha ni Hesus.

³⁰ A gafu ta uhohug na en tekid a nangibar kid na ta pakaitan.

“Mappya mantu ta mamadday ka ta pakaitan mi ta pakapangwam. Anu hud ya makkwam nga megitta ta iningwa ni mina Moses, petta itta ya pangurugan mi teko. ³¹ Te ya uhohug na Bibliya en a **‘Inatadan na kid ta kanan nga nagafu ta langit,’** kunna. A intu hala ya ‘Mana en’ nga nagtolayan na gingginafu tam kiden ta kalafukanen,” kunda.

³² A ya uhohug ni Hesus tekid hapa a

“Kustu hala ya ibar ku tekamuy ta bakkan hamam te mina Moses ya nangatad ta kanan nga nagafu ta langit am awa Damakewan. A ta ayanin intu hapa la ya mangatad ta kakurugan na kanan nga nagafu ta langit. ³³ Te ya kanan nga iatad na Namaratu ewan a intu hala ya taga langitewan nga umakban ta lutakin, a yen ya mangatad ta magnayun na angkat ta ngamin tolai ta paglelehutin,” kunna.

³⁴ “Mappya mantu, Ser, ta ye-yen na kanan ya kanayun iatad mu tekami,” kunda tentu.

I Hesusen Hapa La Ya Kanan Nga Mangtolay

³⁵ A ya uhohug ni Hesus ta nagadang kiden tentu a

“Iyak hapa la ya kanan nga mangtolay. A ya ange mantu teyak petta mangan a awenan sangaw mabisin. A am ikatalak nak a awenan sangaw gimtang. ³⁶ Ammi nebar ku paen teka-muy ta maski am naita muy ya tarabakuk a awedak hamam ikatalak. ³⁷ Ammi ya ngamin kiden iatad ni Damakewan ta kwak a yen kid sangaw ya magdulot teyak. A maski am inya sangaw ya ange teyak awek sangaw patugutan. ³⁸ Te yen ta nagtugutak ta langitewan nga dumagut ta isin petta idulot ku la ya ikayat na nangidoben teyak, te bakkan ta ikayat kin ya tarabakun ku. ³⁹ A uray na hapa ta awan sangaw ta mawakay ku ta ngamin kiden neatad na ta kwak, te tolayan ku kid ta pagaddetan na arawin yan. ⁴⁰ Te ya uray ni Damakewan ta ngamin kiden mangnonot ta Anak na en ikid na mangikatalak tentu a maatadan kid sangaw ta magnayun na angat, te tolayan ku kid sangaw ta pagaddetan na arawin yan,” kunna.

Ya Paglibak Na Hudyo Kiden Te Hesus

⁴¹ A gafu ta **‘Iyak ya kanan nga nagafu ta langitewan,’** kunna a yen ta linibakan na Hudyo kiden.

⁴² “Bakkan hud te Hesus yan nga anak ni Hose en? Amu tam hamam ya dama na ikid na hina na, a had kukunna mantu nagafu ta langit?” kunda.

⁴³ Ammi ya uhohug ni Hesus tekid a

“Awemuy mina liblibakan ya inuhohug ken, ⁴⁴ te nonotan muy mina ta awan ta makaange teyak am awena gamidan ni Damakewan nga

nangidob teyak. A iyak hapa sangaw ya mangtolay tentu ta pagaddetan na arawin yan. ⁴⁵ A dana nesurat hala yen ta lebru na pinaguhohug na en, te ya nebar na a **'Namaratu sangaw ya mangituldu tekid,'** kunna. A ya magdangag ikid na mangitug ta ituldu ni Damakewan a yen kid mantu ya umange teyak. ⁴⁶ Ammi maski kunna ten a awan para la ta nakaita te Damakewan am bakkan la ta Anak na en nga nagafu tentu, a iyak la mantu ya nakaita tentu.

⁴⁷ “A pake ibar ku ha yan tekamuy, ya mangu-rug teyak, ittan ya angkat na nga magnayun, ⁴⁸ te iyak ya kanan nga mangtolay tentu. ⁴⁹ Ammi ta kuman na gingginafu muy kiden ta kalafukannen, a maski sigida nangan kid ta Mana en nga nagafu ta langit a aweda hala magnayun ta kinān da en, te sa nagpasi kid hala. ⁵⁰ Ammi ya kanan nga magafu ta langit a yen ya mangatad ta magnayun na angkat, petta maski am inya ya mangan tentu a awena sangaw pake masi. ⁵¹ A iyak hapa la ya kanan nga mangtolay nga nagafu ta langit, a am itta ya mangan ta isin na kanan a matolay sangaw magnayun. A ya kanan nga iatad ku, intu hala ya barikin, petta matolay mina ya ngamin tolay ta paglelehtin,” kunna.

Ya Bari Ikid Na Daga Ni Hesus

⁵² A gafu ta uhohug ni Hesus a yen ya nagtatapilan na Hudyo kiden, te nagtatabbagan da am had kukunna iatad ya bari na tekid petta kanan da. ⁵³ A yen ta nagbida ha i Hesus tekid.

“Pake ibar ku tekamuy ta am awemuy mangan ta bari na Tolayin Taga Langit ikid na uminum ta daga na en a awemuy mesipat ta angkat na. ⁵⁴ Ammi ya mangan ta barik ikid na uminum ta dagak a ittan ya angkat na nga magnayun, a iyak sangaw ya mangtolay tentu ta pagaddetan na arawin yan. ⁵⁵ Te ya barikin ya kakurugan na kanan, a ya dagak ya kakurugan na inuman. ⁵⁶ A ya mangan mantu ta barik ikid na uminum ta dagak a yen ya mesipat teyak, a iyak hapa ya mesipat tentu. ⁵⁷ Ya Damakewan nga awan sangaw masi ya nangidob teyak, a matolayak hapa gafu tentu. A kumanen hapa ta manganen teyak, te matolay hapa gafu teyak. ⁵⁸ A ya kanan mantu nga bidan ku tekamuy a nagafu hala ta langit, ammi bakkan ta kuman na kanan na gingginafu muy kiden, te maski nangan kid a sa nagpasi kid hala. Ammi ya mangan ta iatad kin nga kanan a matolay hala sangaw nga magnayun,” kunna.

⁵⁹ A ye-yen na bida ya nepadangag ni Hesus ta umag na kapilya na Hudyo kiden tentu en nangit-uldu ta ili na Kapernayum.

Ya Nagtalekud Te Hesus Gafu Ta Bida Na en

⁶⁰ A ya tolak kiden nga dumagdag te Hesus ikid na nakadangag ta netuldu na en a addu tekid ya malussaw ta bida na en.

“Kuga mazigat ye-yan na bida. Itta hud ya mayat magdangag ta kumanin?” kunda.

⁶¹ A maski awan ta nangibar te Hesus a amu na hala ta libakan da ya binida na en tekid, a yen ta naguhohug ha tekid.

“Anu? Matampa de ya pangurug muy teyak gafu ta nabidaken tekamuy? ⁶² A anu sangaw ya pangawatan muy ta inuhohug ken am maita dak sangaw nga timullu ta langitewan ta dana nayakan ken? ⁶³ Awan mantu ta iatad na bilsag ku ta kappyanan muy, te intu la mangtolay tekamuy ya Kahalwa na Namaratu. A ya uhohug ku kiden tekamuy ya pagyanan na Kahalwa na en ikid na pangpatolay na ta ngamin kiden mangurug. ⁶⁴⁻⁶⁵ Ammi itta ya kadwan tekamuy nga awan mangurug. A yen ta nebar ku tekamuy ta awan sangaw ta makaange teyak am awena uffunan ni Damakewan,” kunna.

A yen ya nebar na tekid, te addet ta nepamegafu da en nga dumagdag tentu a dana amu na ya awan kiden mangurug tentu, ikid na am inya sangaw ya mangitalaba tentu.

⁶⁶ A gafu ta kumanen a nagtalekud na ya addu na dumagdag kiden tentu, te awedan nakihulun tentu. ⁶⁷ Ammi itta la ya mafulu duwa kiden nga sigida itultuldu na. A ya nebar na tekid a

“Anu hapa ya uray muy? Ikayat muy hapa de magtugut teyak?” kunna.

⁶⁸ A ya tabbag ni Pedru a

“A itta hud ya takwan na eyan mi, Afu, petta yen hud ya dagdagan mi? Te iko la ya pakadanganagan mi ta uhohug kiden nga mangatad ta magnayun na angkat. ⁶⁹ A nangurug kamin teko, te amu min ta iko ya kagitta na Namaratu ewan nga nagafu tentu,” kunna.

⁷⁰ A ya uhohug ni Hesus tekid ngamin a

“Nonotan muy ta iyak hapa la ya nangpili tekamuy petta mafulu duwa kam, ammi amuk

ta kahulun ni Satanas ya takday tekamuy,”
kunna.

⁷¹ A intu binida na i Hudas nga anak ni Simon Iskaryote, te maski nebilang ta mafulu duwa kiden a intu hala sangaw ya mangitalaba te Hesus.

7

Ya Pagsoysoy Na Kabagis Kiden Ni Hesus

¹ A ta nekabalin na en a nagyan la i Hesus ta lugar na Galileya nga nagpapasyar ta kadwan kiden lugar, te awena ikayat ange ta lugar na Hudeya gafu ta Hudyo kiden ten nga nangigakkad ta pamapasi da tentu. ²⁻³ A sangaw tanagay na ya Pyesta na Ba-bali Kiden ta iten Hudeya, a nepapilit na kabagis na kiden ta ange mina i Hesus ta pyesta en.

“Mappya ta awem magaagyan ta isin, te e ka mina ta iten Hudeya, petta maita na ituldum kiden ya pakapangwam. ⁴ Te ya mayaten mangipakamu ta bari na a awena haman ilemad ya tarabaku na am awa ipaita na hud la ta ngamin. A gafu ta malalaki ya tarabakum a mappya ta ipabuyam ta ngamin tolay,” kunda.

⁵ A yen ya inuhohug da tentu, te maski kabagis na kid a aweda mangurug tentu.

⁶ A ya tabbag na hapa tekid a

“Awek para umange, te bakkan para la ta araw ku. Ammi tekamuy a sigida itta ya araw mui, ⁷ te awena kam ikatupag na tolay kiden. Iyak ya ikatupag da, gafu ta iyak ya mangipasikkal ta kadulay na tarabakun da. ⁸ Mappya mantu ta ikamuy na ya ange ta pyesta en, te

awek ange, te bakkan para la ta pake araw ku,”
kunna.

⁹ A yen ta awena bit nagtugut ni Hesus ta lugar na Galileya.

Ya Ange Ni Hesus Ta Pyesta Na Ba-bali Kiden

¹⁰ Ammi ta nepakagon na kabagis na kiden ta agyan na pyesta en a gimon na hala i Hesus, ammi awena nakihulun ta addu na tolay, petta awan ta mangibar tentu ta makipyesta kiden. ¹¹ Ammi ya pinakadakal na Hudyo kiden a apagan da hala i Hesus, te ikatalak da ta umange, a yen ta pino-hutan da ta tolay kiden am naita da. ¹² A addu hapa ya nean-anisat na tolay kiden gafu tentu.

“Mappya na tolay yen O,” kun na kadwan.

Ammi ta kadwan a

“Mappya hud yeyana, te mangitawag ta tolay kiden,” kunda.

¹³ Ammi gafu ta talaw da ta pinakadakal da kiden a aweda pake bibidan i Hesus ta kaddun na tolay.

¹⁴ A ta mekappat na araw na pyesta en a gimon i Hesus ta agyan na simbaanen, a namegafu nangituldu ta tolay kiden ten. ¹⁵ A pake nepagpaka-lat da hapa na pinakadakal na Hudyo kiden.

“Anu itta ya amu na inin, bakawa awena haman nagadal ta mistro tam kiden?” kunda.

¹⁶ Ammi ya tabbag ni Hesus ta uhohug da en a intu yan:

“Maski am awek nagadal ta mistro muy kiden a bakkan hala ta iyak ya nagafun na itulduk tekamuy, te ya Namaratu ewan nga nangidob teyak ya nagafun na. ¹⁷ A maski am inya ya

mayat nga mangidulot ta patarabaku na Namaratu ewan tentu a melasin na hala am Namaratu ya pagafun na itulduk, ono am magurayak la maguhohug ta kabukodan na nonot ku. ¹⁸ Te ya maguray maguhohug ta kabukodan na nonot na a awan ta takwan na padayaw na am bakkan ta bari na hapa la. Ammi ya mangipadayaw ta nangidoben tentu a yen ya mekatalak nga mangituldu, te awan ta pagkilluyan na. ¹⁹ Pake dayawan muy hala i mina Mosesen gafu ta intu ya nangisirak ta lintig kiden tekamuy. Ammi maski kunna ten awan haman tekamuy ta mangitug ta nesirak na en tekamuy, te igakkad dak haman papasin maski am awan ta pangpapasin muy teyak,” kunna.

²⁰ A ya tabbag na tolay kiden hapa a

“Itta hud ya manggakkad mamapapasi teko? Itta de ya anitum nga nagpaguyung teko,” kunda.

²¹ A ya tabbag na en hapa a

“Maski kustu hala ya inuhohug ken, te kama kam la nakaporay gafu ta takday la na tarabakuk ta araw na agimmang. ²² Ammi sigida magtarabaku kam hapa ta araw na agimmang, te yen haman ya pagbanggit muy ta mayaten mesipat tekamuy. A yen ya idulot muy gafu ta lintig na agbanggit nga nesirak ni mina Mosesen tekamuy. Ammi maski kunna ten a bakkan haman te Mosesen ya nagafun na am awa gingginafu muy kiden nga napopolu ammi tentu. ²³ A am ituluk muy mantu ta mabanggit ya tolay ta araw na agimmang petta awemuy makaliwat ta lintig ni

Moses a anu haman ta magporay kam teyak ta pagpamappyak ta napilay ta araw na agim-mang? ²⁴ Mappya ta awemuy hamhama ya pangnonot muy, te mangnonot kam mina ta katunungan na nonot,” kunna tekid.

Ya Pagbida Ni Hesus Ta Nagafun Na

²⁵ A gafu ta tabbag ni Hesus a tumubbat hapa naguhohug ya kadwan kiden tolay taga ili na Herusalem.

“Talaga ta ye-yan na tolay ya ikayat da en papasin,” kunda. ²⁶ “Ammi itan muy awa itta in magbida ta tolay kidin, a awena haman magtalaw, yaga aweda hapa pakidibatin na pinakadakal tam kiden. Nelasin dan de ta intu hala ya Mangikerutan nga ange kan tekitam?” kunda hapa.

²⁷ Ammi ya uhohug na kadwan a

“Awan, te am makipaita sangaw ya Mangikerutan a awan kan ta makkamu am had ya pagafun na, ammi amu tam haman ya nagafun na inin,” kunda.

²⁸ A gafu ta mangituldu para la i Hesus ta umag na simbaanen a neayag na ya tabbag na ta bida na tolay kiden tentu.

“Maski am amu muy ya ngagan kin ikid na lugaren nga nagafun ku a awemuy haman amu ya nangidoben teyak, te awek naguray umange ta isin te itta ya nangidob teyak, a intu ya kettayan na ngamin kakurugan. ²⁹ A iyak ya makkamu tentu, te intu ya nagafun ku ikid na nangidob teyak,” kunna.

³⁰ A gafu ta uhohug na en a ginafut da mina na pinakadakal na Hudyo kiden, ammi awan ta nakagafut tentu, te bakkan para la ta araw na en.

³¹ Ammi ta kadwan kiden tolay nga nakadangag tentu a addu hapa ya nangurug ta intu hala ya Mangikerutan nga dana nebar na Namaratu, te ya uhohug da a

“Talaga ta intu hala ya Mangikerutanen, te am kanu mina ya ange na Mangikerutanen a dakdakal hud ya pakapangwa na ammi ta umange in?” kunda.

Ya Pangidob Da Ta Manggafut Te Hesus

³² A ya Pariseyu kiden hapa a nedangagan da ya nean-anisat na tolay kiden gafu te Hesus, a yen ta umange kid nakibidan ta kadwan kiden padi na Hudyo, a nagbabidan da ya pangidob da ta polis kiden, petta gafutan da i Hesus. ³³ A ta datang na polis kiden a magbida para la i Hesus ta tolay kiden.

“Assang na la ya kettakin tekamuy, kapyek sangaw magtoli ta nangidoben teyak. ³⁴ A apagan dak hapa sangaw petta uffunan ta kam, ammi awedak sangaw maapagan, te awemuy haman makaange ta eyan ken,” kunna.

³⁵ A nagimpopohutan na Hudyo kiden ya ikayat na uhohugan.

“Had hud para ya eyan na en nga awetam sangaw maapagan?” kun na kadwan.

“Ikayat na panaw ange ta Hudyo kiden nga nesansaned ta lugar na Giregu kiden petta man-gituldu hapa ta Giregu kiden?” kun na kadwan para.

³⁶ A ta kadwan para a

“Anu hud ya ikayat na uhohugan ta apagan tam sangaw, ammi awe tam sangaw maapagan? A had kukun na uhohug na en ta awe tam makaange ta eyan na en?” kunda.

³⁷ A ta kapozyanan na araw na pyesta en a sa magkakampat ya ngamin tolay ta simbaanen, a nagtayuk i Hesus kapye na pinasikan ya ipadangag na tekid.

“Am itta ya makainum a ange mina teyak petta uminum. ³⁸ Te ya mangikatalak teyak a dumatang sangaw tentu ya kuman na nesurat ta Bibliya, te

‘Itta hala sangaw ya kuman na karayan na danum nga magarut ta umag na en nga mangtolay tentu,’ ” kunna.

³⁹ Ammi intu bidan na ya Kahalwa na Namaratu nga iatad na sangaw ta ngamin kiden mangurug tentu. Ammi awena la bit nedob tekid te awena para la madayawan ni Hesus ta langitewan.

⁴⁰ A ta nepakadangag na tolay kiden ta uhohug ni Hesus a nebar na kadwan ta

“Talaga ta intu hala ya paguhohugan na Namaratu nga binida ni mina Mosesen,” kunda.

⁴¹ A ya uhohug na kadwan a

“Maski intu hala ya Mangikerutan,” kunda.

Ammi awena nangurug na kadwan, te

“Taga Galileya hud sangaw ya Mangikerutan tekitam? ⁴² Te ya nesurat ta Bibliya a intu sangaw ya pangpanga ni mina Dabiden, a meanak sangaw ta ili na Betlehem, te yen haman ya lugar ni mina Dabiden,” kunda.

⁴³ A nagkakattway mantu ya nonot na tolay kiden gafu tentu, ⁴⁴ te ikayat na kadwan ta gafutan da mina, ammi maski kunna ten a awan haman ta nangsi-ged tentu.

⁴⁵ A ta pagtoli na polis kiden ta padi kiden ikid na Pariseyu kiden nga nangidob tekid a

“Anu hud ta awemuy inalap?” kunda tekid.

⁴⁶ “A awemi ginafut, te awan ta takwan na amu mi nga makauhohug ta kuman na nadangag mi en tentu,” kunda.

⁴⁷ “Anu kuga naayayyaw kam hapa ta laddud na. ⁴⁸ Itta hud ya nangurug tentu ta pinakadakal muy ono Pariseyu?” kunna hapa na Pariseyu kiden tekid. ⁴⁹ “Pa-gangan na Namaratu ye-yan kid na tolay nga awan makkamu ta lintig na kiden,” kunda ha.

⁵⁰⁻⁵¹ Ammi ya uhohug ni Nikodemu ta sakā Pariseyu na kiden a

“Ta kuman na uhohug na lintig tam kiden a mehangat kitam nga mangpa-gang ta tolay am dana awetam bit dangagan ya bida na, petta amu tam ya liwat na,” kunna.

I Nikodemu ya umange nakibidan te Hesus ta hiklam.

⁵² A ya tabbag na kadwan kiden tentu a

“Anu? Taga Galileya ka hapa, petta ikerutam ya kagittam. Pake basam mina ya surat na pinaguhohug kiden na Namaratu, te maitam sangaw ta bakkan ta Galileya ya pagafun na paguhohugan na en nga nebar na tekitam,” kunda.

⁵³ A sangaw naggagungay kid, te immange ya tagtakday tekid ta bali da.

8

Ya Babbayen Nga Nakikadallaw

¹ A ta nekabalin na kumanen a nagammak i Hesus ta Bagetay na Olibo nga itta ta bikat na ili na Herusalem. ² A ta magkakarawan a dumagut ha, a nagtoli ta simbaanen. A gafu ta enna ha kinalihung na tolay kiden a nagtuttud hapa, petta mangituldu tekid. ³ A tentu para la nangituldu a simarok hapa ya kadwan kiden Pariseyu ikid na Abugadu nga mangituldu ta lintig ni Moses. A nehulun da hapa ya takday babbay nga ginafut da ta pakikadallaw na en, a pinatayuk da ta pagtatangnganan na tolay kiden kapye da nebar te Hesus.

⁴ “Mistro, neddatangan mi ye-yan na babbay ta pakikadallaw na. ⁵ A ta lintig ni Moses a nebar na ta mapatur ya kumanin addet ta masi, ammi damagan mi hapa ya uray mu tentu.” kunda.

⁶ Ammi inuhohug da yen te Hesus te pangparuba da tentu, talo am itta ya ibar na nga pangidaruman da sangaw tentu. Ammi te Hesus a nagtumag la nagkurkurnit ta lutak ta guramay na en. ⁷ A gafu ta netotoli da ya pohut da en tentu a nagtayuk hapa ta atubang da kapye na hapa naguohug tekid.

“Am itta ya awan seliwat tekamuy a yen mina ya imunnan mangpatur ta babbayina,” kunna,

⁸ kapye na nagtumag ha nagkurkurnit ta lutak.

⁹ Ammi ta nepakadangag da ta inuhohug na en tekid a nasesenut kid na nagtatugut namegafu ta kalalaklakayan, a intu la nasirak i Hesus ikid na babbayen nga imatayuk ta atubang na en. ¹⁰ A

sangaw nagtayuk ha i Hesus kapye na naguhohug ta babbayen.

“Anu awan kid? Awan hud ta nasirak nga mangpa-gang teko?” kunna.

¹¹ “Awan kad, Afu,” kunna hapa.

“A maski teyak, bakkan ta iyak ya mangpa-gang teko, a e kan mantu, ammi awem na sangaw magliwat,” kun ni Hesus tentu.

Ya Zilag Na Namaratu Nga Mangpadakar Ta Tolay

¹² A sangaw ta mittan ta pagbida ni Hesus ta Pariseyu kiden a

“Iyak ya zilag na Namaratu ewan nga mangpadakar ta tolai kiden. Am itta ya dumagdag teyak a awena sangaw magtugtugut ta sugiram, te itta tentu ya zilagen nga mangtolai tentu,” kunna.

¹³ Ammi ya tabbag da hapa tentu a

“Awan haman ta kwenta na pangtistigum, te iko la tatakday ya mangtistigu ta barim,” kunda.

¹⁴ A ya bida ni Hesus tekid a intu yan:

“Maski am iyak hapa la ya mangtistigu ta barik a kakurangan hala ya pangtistiguk, te amuk haman ya nagafun ken ikid na datangan ku. Ammi tekamuy a awemuy haman amu ya nagafun ken ikid na datangan ku. ¹⁵ Am ikamuy ya mangnonot ta kwenta na tolai a intu la nonot muy ya gagangayen nonot na tolai, ammi teyak a awek haman nonotan am anu ya kwenta na tolai. ¹⁶ Ammi maski am iyak mina ya mangnonot tekid a matunung hala ya nonot ku tekid, te awek haman maguray mangnonot

am awa duwa kami ni Damakewan nga nangidob teyak. ¹⁷ Intu mina pagnonotan muy ya ibar na lintigen nga ikatalak muy, te am naggitta kan ya pangtistigu na duwa na tolai a matunung kan ya pangtistigu da. ¹⁸ A matunung mantu ya pangtistigu mi ni Damakewan, te ya pangtistiguk ta barikin a kumanen hala ya pangtistigu ni Damakewan teyak,” kunna tekid.

¹⁹ A gafu ta nekabat na ya dama na en a nebar da ta

“Had sin mantu ya damam nga kinam, petta dangagan mi ya pangtistigu na teko,” kunda tentu.

“Bakkan mantu la ta iyak ya awemuy amu am awa i Damakewan hapa, te am amu dak mina a amu muy hapa i Damakewan,” kun ni Hesus tekid.

²⁰ A ta nepaguhohug na ta kumanen tekid a itta kid ngamin ta umag na simbaanen ta bikat na nangila-nugan na tolai kiden ta kontribisyon da kiden, te yen ya nagyanan na tentu en nangituldu ta tolai kiden. Ammi maski inuhohug na yen tekid a awan ta nanggafut tentu, te bakkan para la ta araw na en.

Ya Panglavun Ni Hesus Ta Pasi Na

²¹ A gafu ta kumanen a nedulot na ya paguhohug na tekid.

“Awanak sangaw tekamuy, te pagtugutān ta kam, a **‘Ampade ittan ya Mangikerutanen,’** kummuy sangaw. Ammi masi kam hala sangaw seliwat, a awemuy sangaw makaange ta eyan ku,” kunna.

²² A gimpopohut kid ta

“Anu hud ya ikayat na uhohugan ta awetam sangaw makaange ta eyan na? Papasin na hud sangaw ya bari na?” kunda.

²³ A ya uhohug na para tekid a

“Ikamuy ya taga akbanin, a parigan muy hala ya tolay kidin sin nga adayu ta Namaratu. Ammi iyak ya taga utunewan, a awek parigan ya agnonot na taga lutak kidin. ²⁴ A yen ta nebar ku tekamuy ta masi kam hala sangaw seliwat, te am awemuy mangurug ta iyak hala ya pakaitan na Namaratu ewan a kurug ta masi kam sangaw seliwat,” kunna.

²⁵⁻²⁶ “Agay! Parig mu hud ta iko ya kagitta na nginaganamina?” kunda tentu.

A ya tabbag na hapa a

“Mabalin hapa ta addu ya mauhohug ku ta pangihuyak tekamuy, ammi annun ta kam para kabida maski ta assang la. Te ya nangidoben teyak ya kettayan na ngamin kakurugan, a awan ta ipadangag ku ta tolay kiden am bakkan ta kuman na nadangag ku tentu,” kunna.

²⁷ Aweda naawatan ta intu nabida na tekid ya Dama na en nga nangidob tentu, ²⁸ a yen ta pake nebar na tekid.

“Sangaw am nebesin dak a yen sangaw ya pakkamu muy ta iyak hala ya Tolayin Taga Langit. A amu muy hapa sangaw ta awek naguray ta paguhohug ku tekamuy, te intu la uhohugan ku ya netuldu ni Damakewan teyak. ²⁹ A maski am intu ya nangidob teyak a nehulun hala teyak, a awenak sangaw pagurayān, te kanayun kwan ku ya makamamallak tentu,” kunna.

³⁰ A ta nepakauhohug ni Hesus ta isin tekid a addu hapa ya nangibar ta mangurug kid na tentu.

Ya Pangparuba Ni Hesus Ta Mangurug Kiden Tentu

³¹ Ammi ya uhohug ni Hesus ta mangurug kiden tentu nga Hudyo a

“Am pake itug muy ya uhohug ku tekamuy a megitta kam mantu ta kakurugan na metuldu nga awan mangilogot. ³² A am pake netug muy na ya kakurugan a maubadan kam hapa ta pagtagabu muy gafu ta kakurugan nga amu muy,” kunna.

³³ “A te Hudyo kami nga pangpanga ni mina Abraham, a addet ta ayanin awan kad ta nakitagabun mi. A anu mantu ya ikayat mu uhohugan ta maubadan kami sangaw ta pagtagabu mi?” kunda.

³⁴ A ya uhohug ni Hesus tekid a

“Pake ibar ku tekamuy ta maski am inya tekamuy ya iminam magliwat a kuman na makitagabu mantu ta mamagliwatan tentu. ³⁵ A amu muy haman ta awena magdanang na tagabu ta bali na dafu na en. Ammi ya anak na makābali en ya magdanang. ³⁶ A am Anak na Namaratu mantu ya mangubad tekamuy ta pagliwat muy a pake maubadan kam ta map-pya. ³⁷ Amuk ta ikamuy Hudyo ya pangpanga ni Abrahamen, ammi awemuy haman megitta tentu, te igakkad muy haman ya mamapasi teyak. A yen ta papasin dak gafu ta awan ta ketugan na uhohug ku tekamuy. ³⁸ Ammi awan ta inuhohug ku tekamuy am bakkan la ta kuman

na naitak te Damakewan, a intu la tarabakun muy hapa ya kuman na nadangag muy ta dama muy,” kunna.

³⁹ A ya tabbag da hapa ta inuhohug ni Hesus a

“Awan ta takwan na dama mi am bakkan la te mina Abraham,” kunda.

“A am kakurugan ta ānāk kam mina ni Abrahamen a gagangay ta tarabakun muy mina ya kuman na gagangay na en. ⁴⁰ Ammi ta kuman na ikamuy a ikayat muy hud la papasin ya nangipadangag ta kakurugan nga nadangag na ta Namaratu ewan. Kunna hud ten ya tarabaku ni mina Abraham? ⁴¹ Takwan mantu ya dama muy a yen ya parigan muy,” kunna hapa tekid.

“Atsi O, awena kami igitta ta kuman na anak na nakikadallow, te takday la ya dama mi, a intu hala ya Namaratu ewan,” kunda.

⁴² A ya uhohug ni Hesus tekid a

“Am Namaratu mina ya dama muy a gagangay ta iddukan dak mina, te Namaratu hapa la ya nagafun ku. A yen ta itta yak sin, te awek haman naguray umange am awa intu hud la ya nangidob teyak. ⁴³ Ammi awemuy garay maawatan ya ikayat ku uhohugan tekamuy, te awemuy ikayat dangagan ya ibar ku tekamuy.

⁴⁴ Ikamuy hala ya ānāk ni Satanas, a am anu ya ikayat na dama muy a yen hapa ya tagasingatan muy. Intu hala ya minagpapasi abat ta gafu na en, a awena amu magbida ta kakurugan, te intu la gagangay na ya pagkilluyan. A am magladdud a ipaita na hala ya gagangay na, te kanayun magladdud, yaga intu hapa la ya namepegafu ta laddud. ⁴⁵ Ammi teyak a kanayun uhohugan ku

ya kakurugan, ammi gafu ta kakurugan a awe-muy haman kurugan, te intu la ikayat muy ya laddud. ⁴⁶ Itta hud tekamuy ya makapasikkal ta pagliwat ku? A am kakurugan ya uhohugan ku tekamuy anu kawagan na mantu ta awedak kurugan? ⁴⁷ Am makidama ya tolay ta Namaratu a dangagan na mantu ya ibar na Namaratu tentu, ammi yen ta awemuy dangagan ya uhohug na te bakkan ta intu ya dama muy,” kunna.

⁴⁸ A gafu ta uhohug ni Hesus ta Hudyo kiden a tinabbag da hapa.

“Kustu hala ya uhohug mi en ta kagitta na ka na Samaritan kiden, te itta malat ya anitum nga nagpaguyung teko,” kunda.

⁴⁹ “Itta hud ya anituk, bakawa padayaw ku haman ya Damakewan. Ammi tekamuy a padpadulayan muy ya mangpadayaw tentu. ⁵⁰ Awena ta padayaw ku ya barik tekamuy, ammi itta hala ya mangpadayaw teyak, a intu hala ya makkamu ta ngamin dumatang teyak,” kunna.

⁵¹ A ya takday para na bida na tekid a

“Pake ibar ku tekamuy ta maski am inya ya mangitug ta uhohug ku a awena sangaw masi,” kunna.

⁵² “Asakay, kuga maguyung kan malat O, te pake netug ni mina Abrahamen ya uhohug na Namaratu, ammi nasi hala, a kumanen hapa ta kadwan kiden pinaguhohug na. Ammi ibar mu haman ta awena sangaw masi na mangitug ta uhohug mu. ⁵³ Dakdakal ka hud ammi te mina Abraham ikid na pinaguhohug kiden na Namaratu nga sa nagpasi? Inya hud ya pangigittam ta

barim?” kunda tentu.

⁵⁴ A ya uhohug na ha tekid a

“Am angarigan ta iyak ya mangdayaw ta barik a awan ta kwenta na pangdayaw ku, ammi ya Damakewan ya mangdayaw teyak, a intu hala ya ibar muyen ta Namaratu muy, ⁵⁵ ammi ta kakurugan a awemuy hamam amu. Iyak hala ya makkamu tentu, a am awek mina ibosag ya pakkamuk tentu a kagitta dak mina nga magladdud. Ammi amuk hamam, a itug ku hapa ya uhohug na. ⁵⁶ A ya gingginafu muyen Abraham nga kinan muy a pake matalak hapa gafu ta uhohug na Namaratu tentu ta maita na sangaw ya araw ku. A kuman na naita nak hapa gafu ta pangikatalak na en teyak, a pake natalakan hapa,” kunna.

⁵⁷ “Asakay, pake nabayag na hamam ya nepasi ni Abrahamen a awem para la laklakay. Mabalina hud mantu ta nagkãita kam?” kunda hapa tentu.

⁵⁸ “Kakurugan hala ya uhohug ku tekamuy ta dana itta yak na ta kawan para la ni mina Abrahamen,” kunna ha tekid.

⁵⁹ A gafu ta pake nekatupag da ya uhohug na tekid a nangalap kid na ta batu, te pangpapasi da tentu, ammi nelogot kid te nalingadan na tentu en imuhet ta simbaanen.

9

Ya Bida Na Nagdaram Ta Nekeanak Na

¹ A sangaw ta pagtugtugut nig Hesus ikid na ituldu na kiden ta dalan a nesimmun da ya takday lalaki nga nagdaram ta nekeanak na en. ² A

napopoyung hapa ya nonot na kahulun na kiden ni Hesus ta nagdaramen, te ya uhohug da te Hesus a

“Mistro, Inya hud ya nagliwat tekid na daramin ono dadagkal na kiden, petta daram ta nekeanak na?” kunda.

³“Bakkan ta liwat na ya nepagdaram na,” kun ni Hesus, “a bakkan hapa ta liwat na dadagkal na kiden, am awa neanak nagdaram petta intu sangaw ya pakaitan na pakapangwa na Namaratu ewan gafu ta pagpamappyak tentu. ⁴ A mappya mantu ta idulot tam ya patarabaku na nangidoben teyak ta ketta para la na araw tam, te dumatang sangaw ya kuman na hiklam ta awetam pakatarabaku. ⁵ Ammi ta kettak para la ta paglelehutin a iyak ya mangpadakar ta sugiram na tolai kiden,” kunna.

⁶ A tentun nakauhohug ta isin a naglutab ta lutak, kapye na nelagum ya lutak ta lutab na en. A sangaw nedirkat na ya fuyaken ta mata na daramen kapye na dinob nga ange magamwas.

⁷ “Aran, E kan magamwas ta kinan da en **‘Agzigutan na Siluwam’**,” kunna ta daramen. (A ya ikayat na uhohugan na Siluwam a ‘Nedob’, kunna.)

Umange mantu nagamwas, a tentu en dimatang ta bali na en a makaitan. ⁸ A ta nepakaita na karuba na kiden tentu a

“Intu hala de ya nakilimlimuten,” kunda.

A kumanen hapa ya uhohug na nakaita kiden tentu ta nepakilimlimut na en. ⁹ **“Intu kad hala,”** kun na kadwan, ammi ta kadwan a **“Bakkan ta intu, am awa kagitta la na bari na en,”** kunda.

Ammi ya uhohug na daramen tekid a **“Maski iyak haman,”** kunna.

¹⁰ A ya uhohug da mantu tentu a

“Had kukunna mantu na nepakaladdang mu?” kunda.

¹¹ “A te ya nagnagan ta Hesus a namadday ta fuyak, kapye na nedirkat ya fuyaken ta matak kiden. A **‘E kan magamwas ta iten Siluwam,’** kunna teyak.

“A umange yak mantu nagamwas, a sangaw nakaita yak na,” kunna.

¹² “A had agyan na kinamen Hesus ta ayanin?” kunda ha tentu, ammi awena kan amu.

Ya Pagimbestigar Da Ta Daramen

¹³⁻¹⁴ A ta nepamadday ni Hesus ta fuyaken ikid na nepagpaladdang na ta mata na daramen a araw na agimmang na Hudyo kiden. A sangaw itta ya umange nangalap ta lalaki en, petta iange da ta Pariseyu kiden, ¹⁵ te imbestigaran da am had kukun na nepakaladdang na mata na kiden. A ya uhohug na en tekid a

“Nedirkat na ya fuyak ta matak kiden, kapyek umange nagamwas, a ta ayanin a makaita yak na,” kunna tekid.

¹⁶ “On ay, ammi ye-yen na tolay nga kinam a bakkan ta kahulun na Namaratu, te awena haman ngilinan ya araw na agimmang,” kun na kadwan kiden Pariseyu.

“A am kakurugan mina ta dulay na tolay a itta hud ya mabalin na ta daram petta makaita?” kunna para na kadwan.

A nagkakattway mantu ya nonot da gafu tentu.

¹⁷ A gafu ta kumanen a pinohutan da ha ta lalaki en.

“Iko haman ya pinaladdang na ta mata, anu mantu ya uray mu tentu?” kunda.

“A talaga ta paguhohugan na Namaratu,” kunna.

¹⁸ Ammi ya pinakadakal na Hudyo kiden nga nangikatupag te Hesus a aweda kurkurugan ya nepagdaram na lalaki en ikid na nepakaladdang na mata na kiden, a yen ta pinaayagan da bit ya dadagkal na kiden petta pohutan da tekid.

¹⁹ “Ye-yan hud ya anak muyen nga kinan muy nagdaram ta nekeanak na? A am **‘On,’** kum-muy a ipasikkal muy mantu am had kukunna makaita ta ayanin,” kunda.

²⁰ A ya tabbag da hapa a

“Amu mi ta intu hala ya anak mi, a amu mi hapa ta daram ta nekeanak na en, ²¹ ammi awemi haman amu am anu ya gafu na pakaita na ta ayanin, ikid na am inya ya nangpaladdang ta mata na kiden. Mappya ta intu mina ya pang-pohutan muy, petta intu hapa la ya pakadangan muy, te intu hapa la ya makkamu ta bari na,” kunda.

²² A yen ya tabbag da en gafu ta talaw da ta Hudyo kiden nga nangpohut tekid, te dana nagbabidan na pinakadakal da kiden ta am itta ya mangibosag te Hesus ta intu hala ya Mangikerutan nga dinob na Namaratu a mehangat sangaw makigimung ta kapilya da. ²³ A yen ya gafu na nepagtabbag da ta **“Intu mina ya pangpohutan muy, te intu hapa la ya makkamu ta bari na,”** pagkin.

²⁴ A gafu ta kumanen a pinaayagan da ha ya

lalaki en nga nagmappya ta nepagdaram na en, a pake tinabangan da.

“Awem na mina magtulad ta atubang na Namaratu ewan, te ibosag mu hala ya kakurugan, te amu mi haman ta dulay na tolay ya kinamen nga nangidirkat ta fuyak ta matam kidina,” kunda tentu.

²⁵ “A awek haman amu am dulay na tolay yen, ono awan. Intu la amuk ya nepagdaram ken, a ta ayanin a makaita yak na,” kunna hapa tekid.

²⁶ “A anu mantu ya iningwa na teko? Had kukunna hud na nepagpaladdang na ta matam kidina?” kunda ha tentu.

²⁷ “Asakay, nebar kun paen tekamuy, a awemuy haman dinangag. Anu haman ta damagan muy ya iningwa na teyak? Ikayat muy hud medagga ta ituldu na kiden?” kunna.

²⁸ Ammi pake nagsasitangan da ya lalaki en.

“Iko ya ituldu na tolayin yana, ammi ikami ya ituldu ni mina Moses. ²⁹ Amu mi ta itta ya netuldu na Namaratu te mina Moses, ammi ta tolayin yana a awemi haman amu am had ya nagafun na,” kunna hapa na tabbag da tentu.

³⁰ “Ama! Kuga mamallaw kanan, te maski itta ya nakapaladdang ta matak kiden a ibar muy para ta awemuy amu am had ya nagafun na.

³¹ Amu haman na ngamin tolay ta awena dangagan na Namaratu ya pakimallak na minagliwat ta lintig na kiden, te intu la dangagan na ya mamat tentu ikid na mangidulot ta ikayat na en.

³² A maski abat ta nepamegafu na paglelehtin itta hud ya nadamag nga makapaladdang ta mata na tolay nga neanak nagdaram am bakkan

la ta ayanen. ³³ Am bakkan mina ta kahulun na Namaratu ye-yen na tolay a itta hud mantu ya pakapangwa na nga mangpaladdang ta matak kidin,” kunna tekid.

³⁴ “Oh, iko hud ya makkamu mangituldu tekami, bakawa nekihu ya liwat mu ta nepaghukal mu,” kunda hapa tentu, kapye da newarad ta lawan.

Ya Pakasimmu Ni Hesus Ta Nagdaramen

³⁵ A sangaw nadamag ni Hesus ta dinugiman da ya nagdaramen ta kapilya da en. A tekid ha nagkasimmu a

“Anu hapa ya uray mu ta Tolayen Taga Langit? Mangurug kan de tentu?” kun ni Hesus tentu.

³⁶ “A inya hud yen, Ser? Ibar mu haen teyak, petta kurugan ku hapa,” kunna.

³⁷ “A naitam na haman, a maski intun ya makiuhohugan teko,” kun ni Hesus tentu.

³⁸ “Ay, mangurugak mantu, Afu,” kunna, kapye na namalentud hapa ta atubang ni Hesus nga nangdayaw tentu.

³⁹ A ya pasikkal ni Hesus ta iningwa na en ta nagdaramen a

“Yen ta umange yak ta paglelehutin, petta melasin ya mangurug ikid na awan mangurug gafu teyak, pettam kumanen a makaita ya nagdaram kiden, ikid na magdaram ya makaita,” kunna.

⁴⁰ A gafu ta nedangagan da hapa na kadwan kiden Pariseyu a

“Anu hud ya ikayat mu uhohugan? Ikami de hapa ya kuman na nagdaram?” kunda te Hesus.

41 “A am amu muy mina ta nagdaram kam a awan mina ta liwat muy ta awemuy pakaita ta nepaita tekamuy. Ammi gafu ta **‘Ikami hud ya kuman na nagdaram,’** kummuy, a itta la ya liwat muy, te awemuy haman kurugan ya nepaita tekamuy,” kun ni Hesus tekid.

10

Ya Keangarigan Na Manaron Ta Kalneru Na Kiden

¹ A ya takday ha na bida ni Hesus tekid a intuyan:

“Pake ibar ku ya kustu tekamuy,” kunna. “Am itta mina ya simarok ta agiafunan na kalneru kiden, ammi awena simarok ta agyan na irwangan, te apagan na ya takwan na unekan na, a talaga ta tulisan yen nga ange magtakaw ta kalneru kiden. ² Ammi ya simarok hala ta agyan na irwangan a amu tam ta intu hala ya dafu na kalneru kiden nga magtaron tekid, ³ te intu hapa la ya ihukat na maggwardya en ta irwangan. A mengahalan da hapa na kalneru na kiden, te am iuhet na kid a baran na kid ta ngagan da. ⁴ A sangaw am sa nelattog na kid na a intu ya imunnan, te enna kid itulud ta agyan na pangipastun na tekid. A dumadagdag kid hapa, te intu ya mengahalan da. ⁵ Aweda hapa dumagdag ta aweda en amu am awa pagbilagan da hud la, te aweda mengahalan ya bakkanen ta dafu da,” kunna.

⁶ Yen hala ya addet na keangarigan ni Hesus ta Hudyo kiden, ammi aweda nanonot am anu ya ikayat na uhohugan tekid.

⁷ A gafu ta aweda manonot a pake nepasikkal na ha tekid.

“Pake ibar ku mantu ya kustu tekamuy ta iyak ya kuman na irwangan na kalneru kiden. ⁸ A ya ngamin kiden napopolu ammi teyak nga ape mangikerutan mina ta tolay kiden, a kuman kid na tulisan nga magtakaw ta kalneru kiden, te matulad kid na mangikerutan. A yen ta aweda kid dinangag na kalneruk kiden. ⁹ Awan mantu ta takwan na irwangan am bakkan la ta iyak, a maski am inya ya mayat simarok teyak a mekerutan hala, a alawa hapa sangaw ya pag-balabalittagan na petta makaapag ta magserbi tentu. ¹⁰ Ammi ya kuman na tulisan a ikayat na la ange magtakaw ikid na mamapapasi ikid na mangikutkutet. Ammi teyak a yen ta itta yak ta paglelehutin petta matolay la ya kuman na kalneruk kiden gafu teyak, te iatad ku la tekid ya angaten nga awan pulus ta pagaddetan.

¹¹ “A iyak para ya kuman na mappya na manaron ta kalneru kiden, te ya mappya na manaron a isagapil na hala ya angkat na ta taronan na kiden, petta mekerutan kid. ¹² Ammi ya gagangay na mangallu en hapa nga magtaron, a am maita na ya kuman na maporay na atu nga ange mamapasi ta kalneru kiden a pakimohayan na hala ya kalneru kiden, te pagbilagān na kid, te bakkan ta intu ya makākwa tekid. A malogon sangaw ya panggafut na atu en tekid, a mekutukutet kid na. ¹³ A pagbilagān na kid hala na mangallu en, te awan ta pangkenga na ta kalneru kiden, te bakkan ta intu ya makākwa. ¹⁴⁻¹⁵ Ammi teyak hapa la a mappya yak na ma-

naron, te magkākofun kami na ngamin kwak ta kuman na pagkākofun mi ni Damakewan. A isagapil ku hapa sangaw ya angkat ku tekid, petta mekerutan kid.

¹⁶ “A itta para ya kadwan kiden kalneruk nga awan nedagga ta agiafunanin yan, a mappya ta yen kid hapa ya padagdag ku. A dumadagdag kid hala sangaw am madangag da ya ngahal ku, pettam kumanen a sa magdadagga sangaw ya ngamin kiden kalneruk, a iyak la tatakday ya dafu da nga magtaron tekid. ¹⁷ A yen ta iddukan nak ni Damakewan te isagapil ku hala ya angkat ku tekid, petta ipabaguk hala sangaw.

¹⁸ Ammi awan ta makapapasi teyak am bakkan la ta iyak ya makāuray, te itta ya pakapangwak nga mangisagapil ta angkat ku, yaga itta hapa ya pakapangwak nga mangtolay ta barikin hapa la, te yen hala ya nepatudun ni Damakewan teyak,” kunna.

¹⁹ A gafu ta binida ni Hesus ta Hudyo kiden a yen ya nagkakattwayan na nonot da tentu.

²⁰ “Annun tam hud dangdangagan ya tolayin yan. Itta malat ya anitu na nga mangpaguyung tentu,” kun na kadwan.

²¹ Ammi ta kadwan a

“Bakkan ta kumanin ya uhohug na seanitu, te yaga makapaladdang hud ya anitu ta mata na daram?” kunda.

Ya Pangpohut Na Hudyo Kiden Te Hesus

²² A sangaw ta kaarawan na agirid a itta hapa ya pyesta ta ili na Herusalem nga Pangigawat da ta simbaanen ta Namaratu. ²³ A nagpapa-yat la i Hesus ta pagsigonganen nga nepapadday ni mina

Ari en Solomun ta agyan na simbaanen. ²⁴ A tentu en nagpapa-yat a enna kinalihung na pinakadakal na Hudyo kiden a ya nebar da tentu a

“Annun na kami biga popoyungan? Am kakurugan ta iko ya Mangikerutan nga dinob na Namaratu ewan a mappya ta pake ibar mu mina tekami,” kunda.

²⁵ “A nebar kun paen tekamuy, ammi awemuy garay mangurug,” kunna. “Te ya ngamin kiden tinarabakuk gafu ta pakapangwa ni Damakewan a yen kid hala ya mangipasikkal teyak. ²⁶ Ammi gagangay ta awemuy mangurug te awemuy negitta ta kalneruk kiden. ²⁷ Te ya tolai kiden nga negitta ta kalneruk a pake dangagan dak, a kanayun dagdagan dak, te kofun dak. ²⁸ A aweda hapa sangaw melogot ta pasi da, te iyak hapa ya mangiatad ta magnayun na angat da. A awan sangaw ta makagubat tekid ta kamat ku. ²⁹ Te ya Damakewan ya nangipaibbal tekid teyak a masmasikan haman ammi ta ngamin, a itta hud ya makagubat tekid ta kamat na, ³⁰ te ikami ni Damak a tatakday kami,” kunna.

Ya Pangpator Da Mina Te Hesus

³¹ A ta pakadangag na Hudyo kiden ta uhohug ni Hesus a nagakut kid na ta batu, te pangpapasi da mina tentu gafu ta inuhohug na en. Ammi ya uhohug ha ni Hesus tekid a

³² “Addu haman ya nepaitak tekamuy nga mappya gafu ta pakapangwa ni Damakewan, a had sin mantu tekid ya gafu na pangpapasin mui teyak?” kunna hapa tekid.

³³ “Bakkan ta mappya na tarabaku ya gafu na pangpapasin mi teko am awa panadakat mu ta Namaratu ewan, te maski tolay ka a igittam hamana ya barim ta Namaratu,” kunda.

³⁴ “A te awemuy de manonot ya uhohug na Namaratu ta lebru na lintig na kiden, te ya uhohug na a

‘Nebar ku paen ta kagitta na kam na Namaratu, te anak kam ngamin na Katanangan na Dyos,’ kunna.

³⁵ A am nengagan na mantu ta Dyos ya dadagkal tam kiden nga pinasinapan na ta uhohug na, anna awena mabalin ta mauli ya uhohug na en, ³⁶ a panadakat ku hud am ibar ku ta Anak nak na Namaratu ewan, bakawa iyak hamana ya pinasinapan na ikid na pinakabari na nga nedob na ta paglelehutin. ³⁷ A am awek mina tarabakun ya kagitta na tarabaku na Namaratu a awedak mina kurugan, ³⁸ ammi gafu ta yen hala ya tarabakun ku a yen mina ya pangurugan muy teyak maski am awemuy kurugan ya uhohug ku tekamuy, pettam kumanen a amu muy ikid na mapasikkal muy ta itta ya Namaratu teyak, anna intu hala ya pagtolayan ku,” kunna.

³⁹ A gafu ta uhohug na en a negakkad da la gafutan, ammi nakalillik hala tekid. ⁴⁰ A umange ha ta dammang na Karayan na Hurdan ta agyan na nangzigutan ni Hwan ta tolay kiden ta palungu, a nagnyan bit la ten, ⁴¹ a umange hapa sangaw ya addu na tolay tentu. A ya uhohug na kadwan ta kahulun da kiden a

“Maski am awan ta iningwa ni Hwan ta masikan na pakaitan a kakurugan hala ya

ngamin binida na ta tolayin yan,” kunda.
 42 A addu para ya nangurug te Hesus ta iten na lugar.

11

Ya Bida Na Pasi Ni Lasaru

¹ A medyo nabayag ta assang a itta ya takday lalaki nga taga ili na Betanya nga nagtakit. I Lasaru ya ngagan na, a kabagis hapa ni Mariya ikid ni Marta. ² I Mariya hapa ya babbayen nga nangiluggud ta bangog ta takki kiden ni Hesus kapye na nepuhid ya huk na en tekid. ³ A gafu ta takit na kabagis da en Lasaru a nangidob kid ta ange mangibar te Hesus. A ya nebar na dinob da en a

“Afu, pake nagtakit kan ya kofumen,” kunna.

⁴ Ammi ta pakadangag ni Hesus ta damag na en a

“Bakkan ta pasi na ya takit na ina, am awa pakaitan na sangaw na pakapangwa na Namaratu ewan, petta maita hapa sangaw ya pakapangwa na Anak na Namaratu gafu tentu,” kunna.

⁵ A pake inidduk ni Hesus ig Lasaru ikid na kabagis na kiden Marta ikid ni Mariya, ⁶⁻⁷ ammi tentu en nakadangag ta takit ni Lasaru a nagyan hala ta nagyanan na en abat ta dwangagaw kapye na binaran ya ituldu na kiden petta mehulun kid tentu nga ange ha ta iten Hudeya. ⁸ Ammi ya uhohug da hapa tentu a

“Anu haman ta magtoli kan ta iten, Afu, bakawa awena para la nabayag addet ta

nepangpator da mina teko na kagittam kiden nga Hudyo,” kunda hapa tentu.

⁹ A ya netabbag na hapa a

“Awena hud kustu na oras kiden ta araw tam, petta am maghehit ya tolai ta ketta para la na araw a awena sangaw melogot, te malogon makaita ta dakaren. ¹⁰ Ammi am indagan na ya hiklam kapye na maghehit a malogon sangaw melogot, te awan ta dakar na,” kunna.

¹¹ Nepaguhohug na ta kumanen a

“Nasidug na ya kofun tamen Lasaru, ammi e yak na hukalan,” kunna ha.

¹² “A am makakasidug na, Afu, a mappya yen, te magmappyan hala sangaw ta takit na en,” kunda hapa otturu.

¹³ Te pahig da ta ikayat na uhohugan ya pakasidug na ta kuman na mabannag, ammi ta kakurugan a ikayat na uhohugan ya pasi ni Lasaru.

¹⁴ A gafu ta kumanen a pake nebar na ta mappya tekid:

“Nasin haman i Lasaru, ¹⁵ a maski am awanak tentu ta nepagtakit na en a matalakak hala gafu tekamuy, petta itta sangaw ya maita muy nga mangpasikan ta pangurug muy teyak. A aranan, te entanan la tentu,” kunna.

¹⁶ A ya uhohug hapa ni Tomas ta kadwan kiden kahulun na a

“Entanan mantu hulunan, petta sa mahahun kitam magpasi,” kunna.

Ya Ange Nig Hesus Ta Agyan Nig Lasaru

¹⁷ A ta datang nig Hesus ta iten Betanya a nadan-gag na ta nabalín na netanam i Lasaru abat ta appat na araw. ¹⁸⁻¹⁹ A gafu ta abikan ya lugar

na Betanya ta ili na Herusalem a umange hapa kumahad ya addu na Hudyo taga Herusalem teg Marta ikid ni Mariya, te petta tabtabangan da ya damdam na babay kiden ta kabagis da en nasi. ²⁰ A ta pakadangag ni Marta ta dumatang na hapa i Hesus a enna hapa dinafung, ammi nasirak hala i Mariya ta bali da en nga imatogkok. ²¹ A ya uhohug ni Marta ta pagdafung na en te Hesus a

“Ay, Afu, am dana itta kan mina sin a awena mina nasi na kabagis ken. ²² Ammi maski kunna ten a amuk ta maski am anu ya adangam ta Namaratu a iatad na hala teko,” kunna ha.

²³ “Matolay hala sangaw ya kabagis men,” kunna hapa ni Hesus tentu.

²⁴ “A amuk hala yen, Afu, te matolay kan hala sangaw ya ngamin kiden nagpasi ta araw na angtolay ta pagaddetan na arawin yan,” kunna ha ni Marta.

²⁵ A ya uhohug para ni Hesus tentu a

“Iyak hapa la ya agtolay, te iyak la ya pagafun na angat. A maski am masi ya mangurugen teyak a matolay hala. ²⁶ A ya ngamin kiden matolay gafu ta pangurug da teyak a aweda sangaw mapidwa masi maski am kanu, te ittan ya angat da nga magnayun. Kurugam na de ya uhohug kin, Marta,” kunna.

²⁷ “A kurugan ku ay, Afu, te iyak la takday a dana nangurugak na ta iko ya Anak na Namaratu ewan, ikid na Mangikerutan nga umange kan ta lutakin,” kunna.

²⁸ A ta kabalin na nepangtabbag na en a nagtoli ta bali na, a nagan-anisat ta kabagis na en Mariya.

“Ittan ya Mistro en, a paayagan na ka hapa,”
kunna tentu.

²⁹ A alistu imikkat i Mariya, a umange hapa te Hesus. ³⁰ Ammi awena para la nakadulot ig Hesus ta agyan na babali kiden, te itta kid para la ta nangdafungan ni Marta tentu. ³¹ A ta nepagtugut ni Mariya ta bali a dumadagdag hapa ya tolay kiden nga umange manabtabang ta damdam na en, te naita da tentu en imikkat, ammi pahig da ta ange ta agyan na tanamen magtangit. ³² A ta datang ni Mariya ta agyan ni Hesus a pa itan na bit kapye na umange nagtakab ta takki na kiden nagtangit.

“Ay, Afu, am dana itta kan mina sin a awena mina nasi na kabagis ken,” kunna hapa tentu.

³³ A ta nepakaita ni Hesus ta pagtangit na en ikid na dumadagdag kiden nga makatangtangit hapa a nanalasisgak ta damdam na nonot na en hapa. A ya uhohug na hapa a

³⁴ “Had mantu ya nangitanaman muy tentu,”
kunna hapa tekid, a

“E ka hala sin, Afu, te itam,” kunda.

³⁵ A nagtangit na hapa i Hesus.

³⁶ “Itan muy awa dakal hapa ya idduk na ta nasi en,” kun na Hudyo kiden.

³⁷ Ammi ya uhohug na kadwan tekid a

“Intu hala ya nakapaladdang ta mata na daramen, a anu kawagan na mantu ta awena kinahadan i Lasaru petta awena mina nasi?” kunda.

Ya Ange Ni Hesus Ta Tanam Ni Lasaru

³⁸ A ya lugar na nangitanaman da te Lasaru a kuman na kweba, a namunitan hapa ta dakal na

batu. A ta datang da ta agyan na tanam na en a nanalasisgak ha i Hesus, kapye na naguhohug.

³⁹ “Azin muy haen ya batu ina,” kunna.

Ammi nehangat na mina ni Marta,

“Dulay de, Afu, am maazi, te pake mahuyuk na de, te mekappat na araw na,” kunna.

⁴⁰ “Awek hud nebar teko ta maitam hala sangaw ya pakapangwa na Namaratu ewan am mangurug ka?” kunna hapa ni Hesus tentu.

⁴¹ A inazi da mantu ya batu en.

Nekaazi na batu en a tumangad hapa i Hesus nakimallak.

“Amang, matalakak teko te dana dinangag nak. ⁴² A amuk hapa ta kanayun dangagan nak, ammi inuhohug ku yen petta madangag da hapa na tolay kidin mangkalihung ta isin, petta pangurugan da mina ta iko ya nangidob teyak,” kun na pakimallak na en.

⁴³ A tentun nakauhohug ta kumanen a pake nagayag ta masikan.

“Lasaru, imuhet kan,” kunna.

⁴⁴ A limattog hala ya nasi en, ammi nafutfutan para la ta ga-gamit ta ulu na en abat ta takki na kiden, a nabadbadan hapa ya simid na ta panyaw.

“Azin muy na ya nefutefut kiden, petta makatugut,” kunna hapa ni Hesus.

Ya Pangigakkad Da Ta Pasi Ni Hesus

⁴⁵ A ya Hudyo kiden nga nakihulun teg Mariya a mangurug kid na hapa te Hesus gafu ta iningwa na ta nasi en nga naita da. ⁴⁶ Ammi ya kadwan tekid a umange kid ta Pariseyu kiden petta ipadamag da ya iningwa ni Hesusen. ⁴⁷ A

ta nepakadamag na Pariseyu kiden a sa nagmamiting kid na padi kiden ikid na kadwan kiden pinakadakil na Hudyo kiden. A ya bida da hapa a

“Anu awan haman ta kwan tam, te addu para ya kwan na tolayin yan nga pagpaka-latan na tolay kiden. ⁴⁸ A am awetam pagimmangan ya tarabaku na in a sa mangurug sangaw ya ngamin tolay ta intu ya ari da, a magribelde kid na sangaw ta gubyernu na taga Roma kiden. A yen sangaw ya ange na suddalu kiden taga Roma petta kutkutetan da ya lugar na pangdayawan tam ta Namaratu kontodu tolay tam kiden,” kunda.

⁴⁹ A sangaw naguhohug hapa i Kaypas tekid, te intu ya kadakalan na padi kiden ta darunin yen.

⁵⁰ “Kuga makilavun kanan ta isin, te awemuy para manonot ta kappyanan tam ta takday la mina ya masi nga metali ta tolay kiden, petta bakkan ta sa ikitam ya mapapasi,” kunna.

⁵¹ Ammi awena amu ta itta hapa ya takwan na kebalinan na inuhohug na en. A gafu ta intu ya kadakalan na padi kiden ta darunin yen a uray na Namaratu ta linavun na ya pasi ni Hesus nga mangikaru ta liwat na ngamin kiden Hudyo.

⁵² Ammi bakkan la ta liwat na Hudyo kiden ya ikaru na am awa liwat na ngamin kiden tolay hapa nga bakkan ta Hudyo, petta mapatatakday ya ngamin kiden anak na Namaratu nga nesianed ta ngamin paglelehtin.

⁵³ A gafu ta uhohug na kadakalan da en nga padi ta nagkakampat kiden a yen ta nagbabidan da ya pangpapasi da te Hesus. ⁵⁴ A yen ta awenan nakipapaita ni Hesus nga nakikihkihu ta Hudyo

kiden, a nagtugut kid na ituldu na kiden ta lugar na Hudeya, te umange kid na ta ili na Eparim nga abikan ta alawa na kalafukan. A yen hala bit ya nagyanan da.

⁵⁵ Tanagay na hapa ya Pyesta na Simana na Hudyo kiden, a naggagabi ya addu na Hudyo nga nagafu ta kadwan kiden babali, te ange kid na ta ili na Herusalem, petta dana baggawan da ya du-layen tekid ta kuman na pakkwa na lintigen kapye da makipyesta. ⁵⁶ A tekid gitayukan ta umag na simbaanen a angzen kid ta itan te Hesusen.

“Anu ya uray muy, umange panaw i Hesus ta pyesta in?” kunda ta kahebing da kiden.

⁵⁷ Yen ya uhohug da, te ya padi kiden ikid na Pariseyu kiden a dana nangibar kid ta am itta ya makkamu ta agyan ni Hesus a ipakamu da mina tekid, petta enda gafutan.

12

Ya Pangluggud Ni Mariya Te Hesus

¹ A ta mekannam na araw ta kaatubangan na Pyesta na Simana na Hudyo kiden a dumatang ha ig Hesus ta iten Betanya nga lugar ni Lasaru en nga tinolay na ta pasi na en. ² A gafu ta datang ni Hesusen a nangiparan ya kadwan kiden tolai ta dakal na pagpamakan ta pangdayaw da tentu. I Marta ya nangiparan ta kanan, a i Lasaru ya tak-day nakiatubang te Hesus. ³ A tekiden nagkakan a nangalap i Mariya ta garapon na pake mangina na bangog nga dipuru nardu. A enna neluggud ya bangogen ta takki kiden ni Hesus, a sangaw pinuhidan na kid ta huk na en. A nesaned hapa ya

bangogen ta ngamin lagum na bali en. ⁴⁻⁵ Ammi i Hudas Iskaryote nga takday ituldu ni Hesus a nehuya na i Mariya.

“Anu awena nelaku ya bangogina, petta meatad ya paga na ta pobre kiden nga mazigatan? Pade awa magamid na ya lugar na tandan ta tadarun,” kunna.

Intu hala sangaw ya mangitalaba te Hesus. ⁶ A awan hamana ta pangkenga na ta pobre kiden, ammi inuhohug na yen, te intu hala ya mangifun ta sufuten nga aggiappiyan da ta pirak da en, a gafu ta mangtakaw a kanayun nangalap ta nesufut da en. ⁷ Ammi ya uhohug ni Hesus tentu a

“Awem la ihuya ya babbayin, te dana neappiya na yen petta iluggud na ta barikin nga meparan ta araw na ketanam ku. ⁸ Sigida itta hamana ya pobre kiden tekamuy, ammi teyak a awek mabayag tekamuy,” kunna.

Ya Pangigakkad Da Ta Pasi Ni Lasaru

⁹ A gafu ta pyesta en ta ili na Herusalem a pake addu ya Hudyo kiden nga umange, a nadamag da ta ittan ha i Hesus ta iten Betanya. A yen ta umange kid hapa ten, te enda itan i Hesus. Ammi bakkan la te Hesus ya enda itan am awa Lasaru hapa nga tinolay ni Hesus ta pasi na en. ¹⁰ A gafu ta kumanen a nagtatulag ya padi kiden nga mamapasi hapa te Lasaru, ¹¹ te i Lasaru ya gafu na pagtalekud na addu na Hudyo kiden ta padi kiden petta mangurug kid na te Hesus.

Ya Pangdayaw Na Tolay Kiden Te Hesus

¹² A ta pagtalib na araw a itta para la ya pake addu na tolays nga umange nakipyesta ta ili na

Herusalem, a nadangag da ta ange hapa i Hesus ta pyesta en. ¹³ A nangalap kid mantu ta addu na don na kuman na anyog, a enda kid nepaypay te Hesus ta pangdayaw da tentu. A nagayayag kid na hapa.

“Madaydayaw ya Namaratu ewan. Bendisyonam, Afu, ya umange in sin ta ngagam. Bendisyonam ya Ari na Istralita kiden,” pakakin kid.

¹⁴ A nagtakay hapa i Hesus ta urbun na kabayu nga nepaalap na. A yen ya nagdulotan na dana en uhohug ta Bibliya gafu tentu, te ya uhohug na suraten a

¹⁵ **“Awemuy na magburung, ikamuy taga Herusalem, te itan muy, dumatang na ya ari muy nga magtakay ta urbun na kabayu,”** kunna.

¹⁶ Ammi awena amu na ituldu na kiden ya gafu na pagtakay na ta kalakabayu en addet ta pagtoli na en ta langit, a yen ya nepakanonot da ta pangdayaw na tolay kiden tentu, ikid na nesuraten tentu. ¹⁷ A ya tolay kiden nga nakaita te Hesus tentu en nangpohet te Lasaru ta tanam ikid na nangtolay tentu a nepadpadangag da hapa ya naita da. ¹⁸ A yen ta umange ya addu na tolay nga nangdafung te Hesus, te nadamag dan ya pakapangwa na gafu te Lasaru. ¹⁹ A yen ta nagburung na hapa ya Pariseyu kiden.

“Itan muy awa awan hamana ta mabalin tam, te sa dumadagdag ya ngamin tolay tentu,” kunda ta sakā Pariseyu da kiden.

Ya Pagapag Na Kadwan Kiden Tolay Te Hesus

²⁰ A ta neange na Hudyo kiden ta pyesta en nga makimallak ta simbaan na Namaratu a nekihkihu hapa tekid ya kadwan kiden Giregu nga dana simarok ta relisyon na Hudyo kiden. ²¹ A gafu ta ikayat da hapa makkamu te Hesus a enda bit nebar te Felipe;

“Ser, ikayat mi haen makibidan ta dafu muyen Hesus,” kunda tentu, te intu ya takday ituldu ni Hesus nga taga Bet-sayda ta lugar na Galileya. ²² A enna kid mantu nebar te Andres, a ig Andres ikid ni Felipe ya umange nangitulud ta Giregu kiden te Hesus, a nebar da kid tentu. ²³ A ya tabbag ni Hesus tekid a

“Ittan mantu ya araw na pakepaita na pake-dayawan na Tolayin Taga Langit, ²⁴ te ya ibar ku tekamuy a mappya ta memula yak sangaw ta lutak ta kuman na mait. Te am awena memula na maiten ta lutak a awena sangaw lumattog na angkat na en, ammi am memula a magmayan hapa sangaw ta addu, a kumanen hapa teyak. ²⁵ A kumanen hapa tekamuy, te am kengan muy mina ya katolay muy sin a mawakay mantu sangaw ya katolay muy nga magnayun. Ammi am awemuy la nonotan ya katolay muy ta paglelehutin yan a meappiya hala ya katolay muy nga magnayun. ²⁶ A am itta tekamuy ya mayat makidafu teyak a mappya ta kanayun dumagdag hala teyak, petta maski am had ya eyan ku a yen hapa ya agyan na. A maski am inya tekamuy ya makidafu teyak a ya Damakewan Namaratu ya makkamu mangpa-dayaw tentu,” kunna tekid.

Ya Pangipakkamu Ni Hesus Ta Pasi Na

²⁷ A ya uhohug na para tekid a

“Kuga mapopoyung na ya nonot kin, te kuman na makimallakak mina te Damakewan petta ikerutan nak mina ta zigatin nga dumatang teyak. Ammi awek la, te yen haman ya gafu na neangek ta lutakin petta idulot ku la ya magattam ta zigatin yan,” kunna.

A sangaw nakimallak hapa ta

²⁸ “Amang, kompormi la ya dumatang teyak petta mepaitam hapa ya pakedayawam gafu teyak,” kunna.

A ka-ma la itta ya nagsitang ta langit,

“Dana nepaitak na ya pakedayawan ku teko, a pidwan ku hala sangaw,” kunna.

²⁹ A ya tolay kiden gitayukan ta bikat nig Hesus a nedangagan da hapa ya nagsitangen, a pahig na kadwan ta nagdalak, ammi ta kadwan a **“Naguhohug de ya anghel na Namaratu tentu,”** kunda. ³⁰ Ammi ya uhohug ni Hesus tekid a

“Awemuy la pahig ta iyak la ya kauhohugan na nagsitangen am awa ikamuy hapa. ³¹ A tanagay na hapa ya pangpa-gang na Namaratu ta liwat na tolay kiden. A megindan hapa ya pangabak ku ta akkimohayanen nga makkamu ta ngamin dulay ta paglelehutin. ³² Te sangaw am nebesin dak ta kayu, a yen sangaw ya panggamid ku ta ngamin tolay petta mangurug kid teyak,” kunna.

³³ A inuhohug na ye-yen, te dana pangibar na tekid am had kunna sangaw na pasi na.

³⁴ Ammi tumubbat hapa ya tolay kiden nga magpohut tentu.

“Annum haman ibar ta mebesin sangaw ya Tolayen Taga Langit ta kayu? Te ya nadangag mi ta Bibliya a magnayun hala sangaw ya idob na Namaratu nga Mangikerutan. A am iko hala yen a inya mantu ya Tolayen Taga Langit?” kunda.

³⁵ A ya tabbag hapa ni Hesus tekid a

“Assang para la ya ketta na dakar tekamuy kapye na limitap. Mappya mantu ta yen ya dagdagan muy petta awena kam madatangan na sugiram. Te ya magtugut ta sugiram a awena amu am had ya eyan na. ³⁶ Mappya ta ikatalak muy ya dakaren ta ketta na en para la tekamuy, petta magbalin kam hapa ta kuman na anak na dakar,” kunna.

A tentun nakauhohug ta kumanen a nagtugutan na kid, a nagtagun na kid.

Ya Gafu Na Awena Pangurug Na Hudyo Kiden

³⁷ A maski addu ya iningwa ni Hesus nga pakaitan na pakapangwa na en ta atubang na Hudyo kiden a aweda la kurkurugan. ³⁸ A gafu ta aweda nangurug a yen ya pagdulot na uhohug ni mina Isayasen nga nepesurat na Namaratu tentu, te ya uhohug na a

“Awan haman ta mangurug, Afu, ta nepadangag mi tekid. A maski naita da ya pakapangwam a aweda la netug,” kunna.

³⁹ Ammi awena mabalin ta mangurug ya Hudyo kiden, te ya uhohug ni mina Isayasen ta takday ha na surat a

40 “Kuman na pinagdaram na Namaratu ya mata da petta aweda makaita.

A pinagtuyag na ya nonot da petta aweda makanonot ikid na magbabawi ta liwat da.

Te am magbabawi kid mina a gagangay kan ta pagmappyan na kid,” kunna.

⁴¹ A yen ya nesurat ni mina Isayasen, te gait-itan na ya pakedayawan ni Hesus, a intu hala ya binida na. ⁴² Ammi maski kunna ten a addu hala ya nangurug ta pinakadakal na Hudyo kiden, ammi aweda la nebosag gafu ta talaw da ta Pariseyu kiden, te aweda ikayat ya madugiman ta kapilya da en, ⁴³ te intu hud la ikaykayat da ya pangdayaw na tolay tekid ammi ta pangdayaw na Namaratu.

Ya Kadwan Para Na Netuldu Ni Hesus

⁴⁴ A ta nepangkasaba ni Hesus ta tolay kiden a pinasikan na ye-yan na uhohug tekid:

“Am itta ya mangurug teyak a bakkan la ta iyak ya kurugan na am awa nangidoben teyak hapa. ⁴⁵ A am pake itan nak ta mappya a maita na hapa ya nangidoben teyak. ⁴⁶ Iyak hala ya kuman na dakar nga lumattog ta paglelehutin, petta am itta ya mangurug teyak a awenan sangaw magdanang ta sugiram na en. ⁴⁷ Ammi ya makadangag ta uhohug ku otturu baybay-an na la gafu ta awena itug a melogot hala sangaw ta pakapa-gangan na. Ammi bakkan ta iyak ya mangpa-gang tentu, te bakkan ta yen ya neangek isin petta mangpa-gangak ta tolay, te iyak hala ya mangikerutan tekid. ⁴⁸ Ammi ya awanen mangpadulot teyak gafu ta aweyan

na ya uhohug ku a mapa-gang hala sangaw ta pagaddetan na arawin yan gafu ta inuhohug ken nga awena kinurug. ⁴⁹ Te bakkan haman ta uhohug ku ya neuhohug ku tekamuy am awa uhohug ni Damakewan nga nangidob teyak, te intu hapa la ya nangibar teyak ta ngamin uhohugan ku ikid na bidan ku tekamuy. ⁵⁰ A amuk hapa ta itta ya pakapangwa na uhohug na kiden nga mangtolay tekamuy petta magnayun kam, am mangurug kam. A awan mantu ta uhohugan ku tekamuy am bakkan la ta kuman na nepeuhohug ni Damakewan teyak,” kunna.

13

Ya Pangipaita Ni Hesus Ta Alinnak Na Nonot

¹ A ta kaatubangan na Pyesta na Simana na Hudyo kiden a narikna ni Hesus ta tanagay na ya pagtugut na ta lutakin petta magtoli ta agyan na Dama na ewan Namaratu. A gafu ta pake iddukan na ya ituldu na kiden nga isirak na ta lutakin a pake ipasikkal nan ya idduk na en tekid.

² A itta kid ngamin ta angnganan nga makikkanan ta pamurab da, ammi dana pinasikan ni Satanas ya nonot ni Hudas nga anak ni Simon Iskaryote, petta italaba na i Hesus.

³ Ammi ya itta ta nonot ni Hesus a

“Namaratu hala ya nagafun ken ikid na datangan kun sangaw, a pinatudunan nak petta iyak ya makkamu ta ngamin,” kun na nonot na.

⁴ A yen ta imikkat ta namuhaban da en kapye na inazi ya salnuk na en, kapye na hapa nehakkat ya tuwalya. ⁵ A sangaw tinunan na ya palanggana

ta danum, kapye na pinegafwanan binaggawan ya takki na ituldu na kiden, otturu pinuhidan na kid hapa ta tuwalya en nga nehakkat na. ⁶ A tentu namegafu nangbaggaw ta takki kiden ni Pedru a awena ikayat;

“Atsi O, Afu, iko hud mina ya mangbaggaw ta takkik kidin,” kunna.

⁷ “Awem para la amu, Pedru, ya gafu na pangbaggaw ku ta takkim kiden, ammi amum hala sangaw,” kun ni Hesus tentu.

⁸ “Atsi O, Afu, awek pabaggaw ya takkik kidin teko,” kunna ha.

“A am awem kid pabaggaw teyak a awan sangaw ta kesipatam teyak,” kunna ha ni Hesus tentu.

⁹ “A bakkan mantu la ta takkik, Afu, am awa ngamin kamat ku hapa, kontodu uluk,” kunna.

¹⁰ A ya uhohug ha ni Hesus tentu a

“Am dana nabalin kan nagzigut a awem na pidwan ya pazigut, te nabaggawan na ya ngamin barim. Ammi mappya ta mabaggawan ha ya takkim kiden, te matapangan kid ta dalan. A mappya te sa nabaggawan kanan, ammi fwera ta takday la tekamuy,” kunna,

¹¹ te dana amu ni Hesus am inya sangaw ya mangitalaba tentu, a yen ta **“fwera ta takday la tekamuy,”** kunna.

¹² A ta kabalin na nangbaggaw ta takki da kiden a nagsalnuk ha, kapye na nagtoli ta angnganan da en. A pake nepasikkal na ya nepaita na tekid;

“Amu muy panaw ya gafu na pangbaggaw ku ta takki muy kidina? ¹³ Ikamuy nga itulduk a ingagan dak ta **‘Mistro,’** ikid na **‘Afu,’** a kustu

hapa, te kakurugan haman. ¹⁴ A am dafu muy ikid na mistro muy ya nangbaggaw ta takki muy kiden a mappya ta magimbaggaw kam hapa ta takki muy kiden. ¹⁵ Te kuman na keangarigan ya nepaitak tekamuy, petta umalinnak ya nonot muy ta kuman na nepaitak tekamuy. ¹⁶ A pake ibar ku mantu tekamuy ta awemuy mina pahig ta malmalalaki kam ammi ta dafu muyen nga nangidob tekamuy. ¹⁷ Am amu muy ya ikayat ku uhohugan tekamuy, a matalakan kam sangaw am yen ya idulot muy.

¹⁸ “Ammi itta hala ya takday tekamuy nga awan mesipat ta bidan ken tekamuy, a maski am intu ya takday nepadagdag ku a dana amuk ta takwan hala ya nonot na. Ammi mappya ta kunna ten petta magdulot hala sangaw teyak ya kuman na nesurat ta Bibliya, te ya uhohug na suraten a **‘Nekuyat nak na nakikkanan teyak,’** kunna.

¹⁹ “A dana nebar kun yan tekamuy ta awena para la magdulot, petta sangaw am nabalina a mangurug kam ta iyak hala ya binida na suraten. ²⁰ A pake ibar ku para tekamuy ta maski am inya sangaw ya magpadulot tekamuy gafu ta doban ta kam a mekwenta ta iyak hapa ya pagdulotan na. Kumanen hapa ta magpadulot teyak a mekwenta ta pagdulotan na ya nangidoben teyak,” kunna.

Ya Mangitalaba en Te Hesus

²¹ A ta nepakauhohug ni Hesus ta isin a nagkarbaw hapa, kapye na pake nepasikkal ya dumatang tentu.

“Kakurugan hala ya ibar ku tekamuy ta takday sangaw tekamuy ya mangitalaba teyak,” kunna.

²² A gingit-ita la ya ituldu na kiden, te aweda amu am inya tekid ya ikayat na uhohugan. ²³⁻²⁴ A gafu ta kahebing ni Hesus ya takdayen ituldu na nga pake kofun na a yen ya pinaypayan ni Pedru.

“Ibar mu bit tentu am inya tekitam ya ikayat na uhohugan,” kunna tentu.

²⁵ Nagtahelig mantu ta radang ni Hesus ya kahebing na en, a nebar na ta

“Afu, inya hud tekami ya ikayat mu uhohugan?” kunna tentu.

²⁶ “Intu hala ya pangigawatan ku ta tãhukal na panin yan am nesawsaw kun ta zigu in,” kun ni Hesus.

A ta nepangisawsaw na ta panen a negawat na hala te Hudas anak ni Simon Iskaryote. ²⁷ A ta nekabalin ni Hudas nga nanggawat ta panen a yen hapa ya nesarok ni Satanas tentu. A ya uhohug hapa ni Hesus tentu a

“Tarabakum na ya ikayat mu tarabakun,” kunna.

²⁸⁻³⁰ A alistu mantu imuhet i Hudas ta bali en ta hiklam para la. Ammi ta kadwan kiden nga nasirak ta lamesa en a aweda amu am anu ya ikayat na uhohugan ni Hesus tentu. Ammi gafu te Hudas ya mangibbal ta sufut na pirak da kiden a pahig na kadwan ta intu ya dinob ni Hesus nga ange gumatang ta magserbi tekid ta pyesta en, ono ange mangatad ta pobre kiden mazigatan.

Ya Bagu Na Bilin Ni Hesus

³¹ A ta nepagtugut ni Hudasen a nagbida ha i Hesus.

“Ayanin ya oras na Tolayin Taga Langit, te sangaw ta ayanin ya pakaita muy ta pake-dayawan ku. A Namaratu ewan hapa ya ma-dayawan ta pangidulot ku ta patarabaku na en teyak. ³² A am madayawan ya Namaratu gafu teyak a intu hapa la sangaw ya mangpadayaw teyak, a mavit hapa ya pangpadayaw na teyak. ³³ A ya ibar ku mantu tekamuy, ānāk ku, a mangananwanak la tekamuy kapyek magtugut. A apagan dak hapa sangaw, ammi ibar ku tekamuy ya kuman na inuhohug ku ta pinakadakal na Hudyo kiden ta awemuy makaange ta eyan ku. ³⁴ A gafu ta awedak sangaw maita a itta mantu ya bagu na bilin ku tekamuy, te ya ibilin ku tekamuy a magkaid-idduk kam. Te ya kuman na nepangidduk ku tekamuy a kumanen mina ya pagkaid-idduk muy. ³⁵ Te am sigida magkaid-idduk kam a yen sangaw ya pakaitan na ngamin tolai ta iyak ya dagdagan muy,” kunna.

³⁶ A ya pohut hapa ni Pedru tentu a

“Had mantu ya eyam, Afu?” kunna.

“Awem la pahig ta mehulun ka, Pedru, te awem para la makaange ta eyan ku, ammi dumagdag ka hala sangaw,” kun ni Hesus tentu.

³⁷ “Anu awek mehulun teko maski ta ayanin, Afu, te maski isagapil ku hala ya angkat ku teko,” kunna ha.

³⁸ “Pahig mu hud ta itta ya turad mu nga mangisagapil ta angkat mu teyak? Pake ibar ku teko ta mamentallu ka sangaw nga mangilemad

ta pakkamum teyak ta awena para la pagtarek-nay na manuk,” kunna hapa ni Hesus tentu.

14

Ya Pangpasikan Ni Hesus Ta Ituldu Na Kiden

¹ A ya uhohug para ni Hesus ta ituldu na kiden a “Awemuy mina pagpopoyungan ya nonot muy gafu ta inuhohug ken ta ayanin, te am ikatalak muy ya Namaratu, a mappya ta iyak hapa ya ikatalak muy. ² Te maski magtugutak a eyak mangiparan ta pagyanan muy ta bali ni Damakewan, te addu hapa ya pagyanan ta bali na en, a awek mina nebar tekamuy am awa kustu. ³ A gafu ta eyak mangiparan ta pagyanan muy a tolin ta kam hapa sangaw, te alapan ta kam sangaw teyak, petta magyan kam hapa la teyak. ⁴ A mappya hapa, te amu muy hala ya eyan ku ikid na dalan,” kunna.

⁵ Ammi ya uhohug hapa ni Tomas a “Pa-pa-nun mi hud makkamu ta dalanina, Afu, bakawa awemi haman amu ya lugarina nga eyam,” kunna.

⁶ A ya tabbag ni Hesus a “Iyak hapa la ya dalan nga angen muy, ikid na pakkamun muy ta kakurugan ikid na mang-tolay tekamuy, te awan pulus ta makadulot te Damakewan am bakkan ta iyak ya angen na. ⁷ A am pake amu dak a amu muy mantu i Damake-wan, a mamegafu ta ayanin a amu muy, te naita muy na,” kunna.

⁸ A ya uhohug hapa ni Felipe tentu a

“Afu, pake ipaitam ya Damam tekami a mat-appag kamin,” kunna.

⁹ “Anu nabayagak na haman tekamuy, Felipe, a awem para la amu am inya yak. Ya nakaita teyak a naita na hapa i Damak. Annum mantu ibar ta ipaitak i Damak tekamuy? ¹⁰ Awem hud mangurug, Felipe, ta itta i Damakewan teyak, a intu hala ya pagtolayan ku? A maski ya ngamin inuhohug ku tekamuy a awek haman neuroray neuhohug, te i Damakewan ya itta teyak, a ya tarabakuk a tarabaku na hapa. ¹¹ A mappya ta kurugan muy ya uhohug ken ta itta i Damakewan teyak ikid na intu hapa ya pagtolayan ku, ammi am mazigat ya mangurug ta uhohug ken tekamuy a ya tinarabakuk mina ya pangurugan muy.

¹² “A pake ibar ku para tekamuy ta maski am inya tekamuy ya mangurug teyak a makkwa na hapa sangaw ya kuman na tinarabakuk. A maski dakdakal para ya makkwa na ammi ta iningwak, te eyak na sangaw ta agyan ni Damakewan, ¹³ petta maski am anu ya adangan muy tentu ta gafu teyak a iyak hala sangaw ya makkamu ta inadang muyen, petta maita hapa ya pakedayawan ni Damakewan gafu teyak. ¹⁴ A maski am itta hapa sangaw ya adangan muy teyak nga megitta teyak a iyak hala sangaw ya makkamu,” kunna.

Ya Manguffunen Nga Kagitta Ni Hesus

¹⁵ “A am kurug ta iddukan dak a itug muy mantu ya pakkwak tekamuy, ¹⁶ a magadangak

hapa sangaw te Damakewan petta idob na sangaw tekamuy ya takday Manguffun nga megitta teyak, petta magnayun hala sangaw tekamuy. ¹⁷ A intu sangaw Kauffunan muy ya Kahalwa na Namaratu nga mangipakamu ta kakurugan tekamuy. Ammi ya awan kiden mangu-rug teyak a aweda ikatalak ya mangipakamu ta kakurugan tekamuy, te aweda manonot, a awan ta pakkamu da tentu. Ammi itta ya pakkamu muy tentu, te mehebing tekamuy, ammi itta hala sangaw ta nonot muy.

¹⁸ “A maski magtugutak a awemuy pahig ta iwarad ta kanan, te mehulunak hala sangaw ta Kahalwa na Namaratu nga magyan tekamuy.

¹⁹ Awena mantu la mabayag addet ta awenan sangaw pakaita na tolay kiden teyak, ammi tekamuy a maita dak hala sangaw. A gafu ta matolayak a matolay kam hapa gafu teyak. ²⁰ A am ittan sangaw ye-yen na araw a yen sangaw ya pake pakkamu muy ta magtatakday kami ni Damakewan, a kumanen hapa sangaw tekitam ngamin. ²¹ A ya mangitug ikid na mangidulot ta ngamin patarabakuk tekamuy a intu hala ya mangipasikkal ta pangidduk na teyak. A intu hapa ya pangipaitan mi ni Damakewan ta pangidduk mi tentu, a ukadan ku hapa ya nonot na petta pake amu nak,” kunna.

²² A ya takdayen Hudas nga bakkan ta mangitalaba en a nangpohut hapa te Hesus.

“Anu kawagan na, Afu, ta ikami la sangaw ya pangipakamum ta barim, ammi awem isipat ya ngamin tolay?” kunna.

²³ A ya tabbag ni Hesus tentu a

“Maski am inya na tolay ya mangidduk teyak ikid na mangitug ta uhohug ku a yen ya iddukan ni Damakewan, a yen hapa ya emmi pakipagyanan. ²⁴ Ammi ya awan mangidduk teyak a awena ikayat itug ya uhohug ku. Ammi bakkan haman ta uhohug ku ya madangag muy am awa uhohug ni Damakewan nga nangidob teyak.

²⁵ “A ye-yen kid na uhohug ya isirak ku tekamuy ta awek para la pagtugut tekamuy. ²⁶ Ammi ya Kahalwa na Namaratu ya Manguffun sangaw tekamuy, te intu sangaw ya pinakabarik nga dohan ni Damakewan, a ituldu na kam sangaw ta ngamin magserbi tekamuy, te pagnonotan na kam ta ngamin inuhohug ku tekamuy,” kunna.

Ya Pangbendisyon Ni Hesus Ta Ituldu Na Kiden

²⁷ “A ta ayanin a isirak ku hapa tekamuy ya pagintak na nonot muy, ammi bakkan ta kuman na pagintak na awan kiden makkamu teyak, te mesipat kanan ta pagintak na nonot ku. Awemuy mantu pagpopoyungan ikid na pagtalawan ya nonot muy. ²⁸ Nadangag muy paen ya uhohug ku tekamuy ta **‘Pagtugutān ta kanan, ammi pagtolin ta kam hala sangaw,’** kunku paen. A am kurug ta iddukan dak a awemuy mina magdamdam am awa makipagayayat kam mina teyak gafu ta makaange yak na te Damakewan, te pake atata-nang i Damakewan ammi teyak. ²⁹ A nebar kun mantu yen tekamuy ta awena para la magdulot, petta sangaw am nabalina a idulot muy la ya pan-

gurug muy. ³⁰ A awek na makapagbayag nga maguhohug tekamuy, te dumatang na ya maddayen ta ngamin dulay ta paglelehutin, petta pagzigātan nak. ³¹ A maski awan ta gatut ku tentu a ituluk ku hala ya barik tentu ta kuman na pakkwa ni Damakewan teyak, petta amu na ngamin tolay ta iddukan ku i Damak. Imikkat kanan mantu, te entanan,” kunna.

15

Ya Fun Ikid Na Pangpanga Na Kiden

¹ A sangaw nedulot ni Hesus ya pangituldu na tekid.

“Iyak hapa la ya kakurugan na fun na kayu na Namaratu, a i Damakewan ya manaron. ² Te ya ngamin kiden pangpangak nga awan magmayan a iwasik na kid, ammi ta pangpanga kiden magmayan a palpaltungān na kid petta umaddu para ya mayan da. ³ A ikamuy hapa ya kuman na pangpangak kiden, a kuman na nabalín kanan napaltungan gafu ta pangurug muy ta uhohug ku kiden tekamuy. ⁴ A mappya mantu ta kanayun medagga kam teyak, petta itta la itta ya angat muy nga nagafu teyak, te ya gagangay na pangpanga kiden na kayu a aweda makapagmayan am aweda mekamit ta fun da en nga mesipat ta angat na. A kumanen hapa tekamuy, te awemuy sangaw makapagmayan ta kuman na ikayat ni Damakewan am awemuy medagga teyak.

⁵ “Iyak mantu ya kuman na fun, a ikamuy ya kuman na pangpangak kiden. A ya sigida medagga teyak petta itta la itta ya angat na nga

nagafu teyak a yen ya makapagmayan ta addu ta kuman na gagangay na pangpanga kiden ta kayu. Te am megungay kam teyak a awan sangaw ta mabalin muy nga makamamallak te Damakewan. ⁶ A am itta ya awan medagga teyak a mewarad sangaw yen ta kuman na panga na kayu nga awan magmayan ikid na makatang. A mauknud sangaw ya pangpanga kiden nagkatang petta mewarad kid ta afuy, a maapang kid na. ⁷ Ammi am medagga kam la teyak ikid na itug muy la ya uhohugan ku tekamuy a magadang kam mantu ta kompormi ya ikayat muy, a dumatang hala sangaw tekamuy. ⁸ Te am kunna ten ya tarabakun muy a kuman na magmayan kam sangaw ta addu, a yen sangaw ya pakaitan na pakapangwa ni Damakewan nga magtaron tekamuy, a magbalin kanan hapa ta itulduk kiden nga megitta teyak.

Ya Gagangay Na Mangidduk

⁹ “A ya kuman na pangidduk ni Damakewan teyak a kumanen hapa ya pangidduk ku tekamuy. A mappya ta magintak kam la ta pangidduk ku tekamuy. ¹⁰ Te am itug muy la ya ngamin pakkwak tekamuy a makaintak kam mantu ta pangidduk ku tekamuy ta kuman na iyak hapa, te gafu ta netug kun ya ngamin pakkwa ni Damakewan teyak a nakaintakak na hapa ta pangidduk na en teyak. ¹¹ A ye-yen ya inuhohug ku tekamuy, pettam kumanen am kurugan muy a mesipat kam hapa ta talak kin, a pake matappag kam sangaw ta talak muy.

¹² “A ya pakkwak tekamuy ta ayanin a magkaid-idduk kam ta kuman na pangidduk ku tekamuy. ¹³ A ya pake mangidduk ta kadakalan na pangidduk a isagapil na ya angkat na petta matolay ya kofun na kiden. ¹⁴ A ikamuy hala ya kofun ku kiden am idulot muy ya pakkwak tekamuy. ¹⁵ Awek na sangaw ibar ta tagabu ta kam, te kofun ta kanan. Te ya gagangay na tagabu a idulot na la ya mebar tentu, ammi awena pake ibar na dafu na en ya nonot na en tentu. Ammi gafu ta kofun ta kanan a nepakamuk hala tekamuy ya ngamin nadangag ku te Damakewan. ¹⁶ A bakkan ta ikamuy ya nangpili teyak am awa iyak hud la ya nangpili tekamuy. A pinatudunan ta kam nga ange mangipadangag, petta kuman na magmayan kam hapa sangaw ta kuman na pangpanga kiden, a petta magnayun hapa ya pagbalinan na pagmayan muy. A am anu mantu ya adangan muy te Damakewan ta gafu teyak a iatad na hala tekamuy.

Ya Zigat Na Mangurug Te Hesus

¹⁷ “A ta kuman na nebar ku paen tekamuy a magkaid-idduk kanan. ¹⁸ A am ikatupag na kam sangaw na awan kiden makkamu teyak a nonotan muy ta iyak ya napolu nekatupag da. ¹⁹ Te am negitta kam mina tekid a kofunan da kam, ammi awemuy na negitta tekid gafu ta pinili ta kam petta meduma kam tekid, a yen ta ikatupag da kam. ²⁰ Nonotan muy mantu ya uhohug ken tekamuy ta **‘Awemuy mina pahig**

ta malmalalaki ya medob ammi ta nangidoben tentu, kunku paen, te am negaged dak a igaged da kam hapa sangaw. Ammi am netug da mina ya uhohug ku tekid a itug da hapa ya uhohug muy. ²¹ A yen sangaw ya kwan da tekamuy gafu ta pangikatupag da teyak, te yaga aweda amu ya nangidoben teyak.

²² “Am awek mina umange nga mangipasikkal ta uhohug na Namaratu tekid a awan mina ta liwat da, ammi ta ayanen gafu ta aweda mangurug a awan ta pambar da ta liwat da. ²³ Te ya mangikatupag teyak a ikatupag nan mantu i Damakewan. ²⁴ A am awek mina nepaita tekid ya awena makkwa na kadwan kiden tolai a awan mina ta liwat da. Ammi ta ayanen a naita dan, a ikatupag da kamin hud la ni Damakewan. ²⁵ Ammi gagangay ta kunna ten petta magdulot teyak ya kuman na dana nesurat ta lintig kiden nga neatad na Namaratu tekid, te ya uhohug na a

‘Nekatupag dak maski awan ta liwat ku nga pangikatupagan da mina,’ kunna.

²⁶ Ammi maski kunna ten a pedob ku hala sangaw ya manguffun tekamuy nga magafu te Damakewan. Intu hala ya Kahalwa na Namaratu nga makkamu ta ngamin kakurugan, a intu sangaw ya doban na Namaratu tekamuy, petta am ipadangag dak sangaw ta tolai kiden a intu hapa ya mangipasikkal ta ipadangag muyen tekid. ²⁷ Ammi ikamuy para ya mangipasikkal, te dana nehulun kam teyak addet ta nepamegafu tamen.

16

¹ “Ye-yen kid na bida ya isirak ku tekamuy, petta awemuy sangaw magbabawi gafu ta dumatang tekamuy, ² te dugiman da kam para sangaw nga makigimung ta kapilya kiden. A bakkan la ta yen, te papasin da kam para sangaw, te pahig da ta yen ya ikakayat na Namaratu. ³ A yen sangaw ya kwan da tekamuy gafu ta aweda amu ya Namaratu kontodu iyak. ⁴ Ammi dana nebar kun yen tekamuy, petta am magdulot sangaw a dana nakaparan kanan, te nanonot muy na ya inuhohug kin tekamuy ta ayanin.

Ya Tarabaku Na Kahalwa Na Namaratu

“Ta idi a awek binida ya pangikatupag da sangaw tekamuy, te itta yak para la tekamuy, ⁵ ammi ta ayanin a magtugutak na, te magtoli yak ta nangidoben teyak. A dana nadangag muy ta magtugutak, ammi awan haman ta nangibar teyak am had ya eyan ku, ⁶ am awa nagdamdam kanan hud la gafu ta nabidakin tekamuy. ⁷ Ammi maski kunna ten a ibar ku ya kakurugan tekamuy ta pagkappyanan muy ya pagtugut ku. Te am awek mina magtugut a awena sangaw timulyat na Manguffunen tekamuy. Ammi am magtugutak a doban ku hala sangaw tekamuy. ⁸ A am ittan sangaw tekamuy a intu ya makkamu mangipasikkal ta liwat na tolai kiden tekid, ikid na kawan na liwat ku, ikid na pangpa-gang na Namaratu ewan. ⁹ Ipasikkal na ta itta ya liwat da gafu ta aweda mangurug teyak. ¹⁰ A ipasikkal na hapa tekid ta

awan ta liwat ku, te itta yak na te Damakewan, a awedak sangaw maita. ¹¹ A ipasikkal na para ya pangpa-gang na Namaratu tekid, te dana nekari na ya pangpa-gang na ta dafu da en nga mamadday ta ngamin dulay ta paglelehutin, a mekabat kid hapa sangaw tentu.

¹² “A addu para mina ya itulduk tekamuy, ammi awemuy para la metug ta ayanin.

¹³ Ammi am ittan sangaw ya Kahalwa en nga makkamu ta ngamin kakurugan, a intu ya timubbat nga mangituldu ta ngamin kakurugan tekamuy. A awena sangaw maguray maguhohug tekamuy, te dangagan na bit ya peuhohug ni Damakewan, a yen sangaw ya iuhohug na tekamuy, yaga ipakamu na hapa tekamuy ya dumatang sangaw ta paglelehutin.

¹⁴ A maita muy hapa sangaw ya pakedayawan ku gafu tentu, te ya ngamin amu na teyak, a yen sangaw ya ipakamu na tekamuy.

¹⁵ Te ya ngamin pakapangwa ni Damakewan a pakapangwak hapa. A yen ya nebar ku ta ipakamu na sangaw tekamuy ya ngamin amu na teyak,” kun ni Hesus tekid.

Ya Kapopoyung Da Ta Bida Ni Hesus

¹⁶ A ya uhohug na para tekid a

“Mangananwan la a awetam bit magkait-ita. Ammi awek pake mabayag nga awan tekamuy, kapyek ha makipaita tekamuy,” kunna.

¹⁷ A gafu ta nebar na en tekid a yen ta nagim-popohutan na kadwan kiden ituldu na, te aweda amu ya ikayat na uhohugan tekid.

“Anu panaw ya ikayat na uhohugan, te **‘Mangananwan la a awetam sangaw magkait-ita, ammi awek pake mabayag kapyek ha makipaita tekamuy,’** kunna. A annun na hamam ibar, **‘te eyak na te Damakewan?’** kunda.

¹⁸ “A mazigat hapa maawatan ya uhohug na en nga **‘Mangananwan la,’** te awetam hamam amu,” kunna para na kadwan.

¹⁹ A narikna ni Hesus ta ikayat da pohutan tentu, a dana nebar na tekid.

“Anu? Magimpopohutan kanan de gafu ta uhohug ken tekamuy ta **‘Mangananwan la a awetam sangaw magkait-ita?’** ikid na **‘Awek pake mabayag kapyek ha makipaita tekamuy?’** ²⁰ A pake ibar ku mantu tekamuy ta magtatangit kanan sangaw ta pagdamdam muy teyak, ammi timoltollok la ya kadwan kiden nga awan mangurug. Ammi maski am madamdandam kam a pimatalin hala sangaw ya talak muy ta damdam muyen. ²¹ Intu mina nonotan muy ya gagangay na babbayen maganak, te am tanagay na ya paganak na a pake mazigatan, te nadatangan na ya paganak na. Ammi am nakaanak na a awenan manonot ya zigat na en am awa matalakan hud la gafu ta limattog na ya anak na en.

²² “A kumanen hapa tekamuy, te madamdandam kanan ta ayanin, ammi matalakan hala sangaw ya nonot muy, te magkait-ita kitam hala sangaw, a awan ta makatampa ta talak muy.

²³ A am dumatang na sangaw ye-yen a awan na sangaw ta pohutan muy teyak. A pake ibar ku

para tekamuy ta maski am anu ya adangan muy sangaw te Damakewan ta gafu teyak a iatad na hala tekamuy. ²⁴ Addet ta ayanin a awan para la ta inadang muy tentu ta gafu teyak. A magadang kanan mantu, petta maatadan kam, a madatangan sangaw ya talak muy,” kunna.

Ya Kapozyanan Na Uhohug Ni Hesus Tekid

²⁵ A ya uhohug para ni Hesus tekid a

“Intu nabidak tekamuy ya keangarigan, ammi awek na sangaw maguhohug ta keangarigan, te pake ipadangag ku sangaw i Damakewan tekamuy petta malogon ya pakkamu muy. ²⁶ A am itta sangaw ya ikayat muy adangan tentu a adangan muy hala ta gafu teyak, te maski bakkan ta iyak ya mangibar ta adangan muyen tentu, ²⁷ te iddukan na kam hapa la gafu ta iddukan dak ikid na kurugan muy ta intu hala ya nagafun ken. ²⁸ Ya Damakewan ya nagafun ken teyaken lumattog ta lutakin. A ta ayanin a magtoli yak hala tentu, te magtugutak na ta isin,” kunna.

²⁹ “Ay, nalawag kad na, Afu, ye-yen na inuhohug mun, te bakkan na ta keangarigan. ³⁰ A ayanin para la ya pakkamu mi ta maski am awan ta mangibar teko a dana amum ya ikayat na pohutan teko. Yen mantu ya pangurugan min ta Namaratu hala ya nagafum,” kunda.

³¹ A ya tabbag na hapa tekid a

“Mangurug kam ta ayanin, ³² ammi awena la mabayag a iwagak dak petta tatakdayak la, te sa magbabilag kam nga dumatang ta bali muy.

Ammi maski am iwagak dak a awek tatakday, te itta la i Damakewan teyak.

³³ “A yen ta inuhohug ku ye-yen kid na uho-hug tekamuy, petta am ikatalak dak a awena sangaw makulkulaw na nonot muy am awa magintak kid la. A gafu ta ketta muy ta paglelehutin a itta la sangaw ya mangpazigat tekamuy, ammi itug muy la ya turad muy, te naabak kun ya ngamin kidin zigat ta paglelehutin,” kunna.

17

Ya Pakimallak Ni Hesus Ta Namaratu ewan

¹ A ta nekabalin ni Hesus nga nangituldu ta ituldu na kiden a tumangad na ta langit kapye na nakimallak ta Namaratu ewan:

“Amang, ittan ya oras na Anak min, a ipasikkal mu haen ya pakedayawan ku ta tolay kidin, petta maita da hapa ya pakedayawam gafu teyak. ² A mappya ta kunna ten, Amang, te uray mu haman ta iyak ya makkamu ta ngamin tolay, petta atadan ku hapa ya neatad mu kiden teyak ta magnayun na angkat. ³ A ittan ya angkat da nga magnayun te amu da kan ikid ni Hesus Kristu, te amu da ta iko hapa la ya kakurugan na Dyos, a iyak ya pinakabarim nga dinob mu ta paglelehutin.

⁴ “A teyakin itta ta lutakin a kanayun nepasikkal ku ya pakedayawam, a nebalin kun ya ngamin tarabakuk nga nepakkwam teyak.

⁵ A ta ayanin, Amang, a padatangan nak haen ta hebing mina, petta itta ha ya pakedayawan ku ta kuman na pakedayawan ken ta kettaken teko ta kawan para la na paglelehutin. ⁶ Iko

hala, Amang, ya nepakamuk ta tolay kidin nga neatad mu teyak ta lutakin, te dana anak mu kid, ammi neatad mu kid teyak, a netug dan hapa ya uhohug men. ⁷ A ta ayanin a amu dan ta iko hala ya pake nagafun na ngamin kiden neatad mu teyak. ⁸ Te ya ngamin nepeuhohug mu teyak a yen hala ya neuhohug ku tekid, a kinurug da hapa. A pake amu dan ta iko ya nagafun ken, a mangurug kid na ta iko ya nangidob teyak.

⁹ “A yen ta makimallakak teko, Amang, te pakimallak ku kid hapa. Awek bit pakimallak ya kadwan kiden tolay ta paglelehutin, te intu bit la pakimallak ku ya neatad mu kiden teyak. A pakimallak ku kid, te anak mu kid. ¹⁰ Te ya ngamin tolay mu a tolay ku kid hapa, a tolay mu hapa ya ngamin tolay ku, a madayawanak hapa gafu ta pangurug da teyak. ¹¹ Awanak na sangaw ta paglelehutin, te dumatangak na teko. Ammi sigida itta yan kid ta paglelehutin, a yen ta pakimallak ku kid teko, Amang, te iko la ya katunungan na Dyos. A sigida pagdadaggam kid la teko nga neatad mu teyak, petta magtatakday kid ngamin ta kuman na pagtatakday ta. ¹² Ta kettakin para la tekid a iyak hala ya nangpadagga tekid teko, a nekerutan ku kid hapa, te awan ta nelogot tekid fwera ta takdayen la nga nekari nelogot, petta magdulot ya uhohug na suraten.

¹³ “Ammi pagtugutān ku kid na, Amang, te dumatangak na teko, a uhohugan ku yan ta kettak para la ta paglelehutin petta madangag da hapa, petta magdulot hapa tekid ya kuman

na talak na nonot kin. ¹⁴ Nesirak kun ya uhohug mu tekid, a yen ya pangikatupagan na awan kiden mangurug tekid gafu ta aweda negitta tekid, te kumanen hapa teyak. ¹⁵ Awek ibar ta padayum kid ta awan kiden mangurug, ammi ikayat ku ta ilillik mu kid ta pangayayyaw ni Satanas tekid, petta aweda mangwa ta dulay, ¹⁶ te aweda megitta ta kadwan kiden tolay ta paglelehutin, te kumanen hapa teyak. ¹⁷ Ikayat ku hapa, Amang, ta pagtatakdayam ya nonot na gintatakdayan tekid, petta kanayun kwan da ya megitta ta uhohug mu, te ya uhohug men hapa la ya pakkamun da ta ngamin kakurugan. ¹⁸ A ta kuman na nepangidob mu teyak ta paglelehutin a doban ku kid hapa. ¹⁹ A gafu ta itulduk kid a pagtatakdayan ku hapa ya nonot ku ta patarabakum teyak, petta parigan dak hapa sangaw nga magpatatakday ta nonot da ta kakurugan.

²⁰ “A bakkan la ta isin kid ya pakimallak ku, te isipat ku hapa ya mangurug sangaw teyak gafu ta pangipadangag na inin kid teyak, ²¹ petta sa magtatakday kid ngamin nga megitta tekita ta kuman na pagtatakday ta, a petta mesipat kid hapa ta pagtatakday ta, pettam kumanen a yen sangaw ya pangurugan na kadwan kiden tolay ta iko ya nangidob teyak. ²² A ya pakedayawam nga nesipat mu teyak a yen hapa ya nesipat ku tekid, petta magtatakday kid nga megitta tekita. ²³ Itta yak tekid, a itta ka hapa teyak, petta pake magtatakday kid ta mappya, pettam kumanen a yen sangaw ya pakkamun na kadwan kiden to-

lay ta iko ya nangidob teyak ikid na mangidduk tekid ta kuman na pangidduk mu teyak.

²⁴ “Ikayat ku para, Amang, ta dumagdag hapa sangaw teyak ya ngamin kiden mangurug nga neatad mu teyak, petta pake maita da hapa ya kadakalan na dakar na pakedayawan ken nga neatad mu teyak ta kawan para la na lutakin gafu ta pangidduk mu teyak. ²⁵⁻²⁶ Iko la, Amang, ya lugar na ngamin katunungan, ammi awena ka amu na tolai kiden nga itta ta paglelehutin. Ammi iyak ya makkamu teko, a nepakamu ta ka hapa ta itulduk kidin, a amu dan ta iko ya nangidob teyak. A ipakamu ta ka para tekid petta mesipat kid hapa ta pangidduk mu teyak gafu ta itta yak hapa tekid,” kunna. A yen ya addet na pakimallak na en.

18

Ya Panggafut Da Te Hesus

¹ A ta nekabalin ni Hesus nga nakimallak a sa nagtatugut kid na ituldu na kiden, a umange kid ta dammang na Wer na Kidaron, te magdulot kid ta agyan na kakayunen nga kanayun eyan da.

² Awan tekid i Hudas nga mangitalaba te Hesus, ammi dana amu na ya lugar na kakayunen, te yen ya kanayun katotolin nig Hesus ikid na ituldu na kiden nga pagaammungan. ³ A gafu ta kumanen a nangihulun i Hudas ta addu na suddalu ikid na polis nga dinob na padi kiden nga Hudyo ikid na Pariseyu kiden, te enna kid netulud ta agyan ni Hesus, a nagibbal kid hapa ta hilag ikid na kampilan. ⁴ A datang da ta agyan na kakayunen

a dana amu ni Hesus ya ngamin dumatang tentu, a enna kid mantu dinafung. A ya uhohug na tekid a

“Inya hud ya apagan muy?” kunna tekid.

⁵ “A ya Hesusen taga Nasaret,” kunda.

“A iyak haman,” kunna hapa tekid.

A nakihebing hapa tekid i Hudas nga nangital-aba tentu. ⁶ A ta nepangtabbag ni Hesus tekid ta **“Iyak haman,”** nepagkin a sa nagasusunsun kid na abat ta napakayang kid, ammi pinidwa ha ni Hesus ya nebar na en tekid.

⁷ “A te inya hud ya apagan muy?” kunna.

“I Hesus la nga taga Nasaret,” kunda ha.

⁸ “A te **‘Iyak haman,’** kunku paen. A am iyak la ya apagan muy a patugutan muy mantu ya kahulun ku kidin sin,” kunna.

⁹ A uray na Namaratu ye-yen petta magdulot hala ya inuhohug na en ta Namaratu nga **“Awan ta nelogot ta neatad mu kiden teyak,”** kunna.

¹⁰ Ammi te Pedru a dana nagibbal hapa ta kampilan na en, a ka-ma la sinukkut na kapye na nekattab ta takdayen tekid, a newasik na ya bang-bang na en. I Malkus ya ngagan na kinattab na en, a intu ya takday tagabu na kadakalan na padi kiden. ¹¹ Ammi ta nepangkattab na a ginamman ni Hesus,

“Ialag mun ya kampilamina. Pahig mu hud ta awek ituluk ya barik ta pakkwa ni Damakewan teyak?” kunna.

¹² A gafu ta kumanen a timurad na mantu ya suddalu kiden kontodu kapitan da ikid na polis kiden, te enda ginafut i Hesus kapye da ginalutan.

¹³ A ta nepakagalut dan tentu a neange da bit ta

bali ni Annas, te intu ya katahungan ni Kaypas, a i Kaypas ya kadakalanen na padi ta darunin yen. ¹⁴ I Kaypas ya dana nangibar ta takday la na tolay ya masi nga metali ta kadwan kiden, petta bakkan ta ngamin tolay ya mapapasi.

Ya Pangilemad Ni Pedru Ikid Na Pagimbestigar Da Te Hesus

¹⁵ A ig Pedru ikid na takday para ituldu ni Hesus a tinultulit da ya nanggafut kiden te Hesus. A gafu ta amu na padi en kadakalan ya kahulun ni Pedru a nehulun hapa teg Hesus nga simarok ta bagaw na bali na padi en, ammi nagtayuk i Pedru ta lawan na irwangan. ¹⁶ A gafu ta kumanen a nagtoli ya kahulun na en ta irwangan, petta ibar na i Pedru ta babbayen nangalwad ta irwangan, a pinasarok na hapa ta bagawen. ¹⁷ Ammi dana itta ya pinohutan na babbayen te Pedru;

“Anu? Iko hapa de ya takday ituldu na ginafut da en?” kunna tentu.

“Ay, awan O,” kunna hapa.

¹⁸ A ta nepakasarok ni Pedru a umange bit nakipaggukup ta afuy na tagabu kiden ikid na polis kiden, te dana nagpagatang kid na ta dungit gafu ta sanawen.

¹⁹ A ta umag na bali na kadakalanen na padi a imbestigaran na i Hesus, gafu ta ituldu na kiden ikid na netuldu na en tekid. ²⁰ A ya tabbag ni Hesus tentu a

“Sigida naguhohugak ta pakaitan na ngamin tolay, te awan haman ta ilemad ku. A kanayun nangituldu yak hapa ta kapilya na Hudyo kiden ikid na simbaanen. ²¹ Annum mantu pohutan teyak am anu ya netulduk? Kappyanan na ta

pohutam mina ta nakadangag kiden teyak, te amu da am anu ya inuhohug ku tekid,” kunna.

²² Ammi ta nepagtabbag na ta kumanen a enna linappag na takdayen polis nga umatayuk ta bikat na en.

“Kunna hud sina ya itabbag mu ta kadakalan na padi?” kunna tentu.

²³ “A am dulay ya inuhohug ku a ipasikkal mu mantu ya kadulay na. Ammi am kustu a anu haman ta lappagan nak?” kunna hapa ni Hesus tentu.

²⁴ A sangaw nepetulud ni Annas segalut te Kaypas, te intu ya kadakalan na padi nga kakurugan ta darunin yen.

²⁵ A i Pedru hapa a umatayuk para la nakipag-gukup ta afuyen, a ka-ma la nekabat da hapa;

“A te iko hapa de ya takday ituldu na,” kunda. Ammi nelemad na ha, “**Awan O**,” kunna.

²⁶ Ammi ya takdayen tagabu na kadakalan na padi a intu hapa ya takday kahulun na kinattab ni Pedru ta bangbang na en, a nekabat na hapa,

“Bakkan hud ta iko ya naitak nga nehulun te Hesus ta kakayunen?” kunna.

²⁷ Ammi nelemad na ha, a yen na hapa ya nepagtareknay na manuk nga nebar ni Hesus.

Ya Pangidarum Da Te Hesus Ta Atubang Na Gubernurador

²⁸ A sangaw ta magkahkahawan a netugut da ha i Hesus ta bali ni Kaypas, te iange da ta Gubernuradoren taga Roma petta ibar na mina ya pasi na. Ammi ta datang da ten a awena simarok na Hudyo kiden ta bali na en, petta aweda kan maalasigan ta dulay gafu ta awena negitta tekid,

pettam kumanen a aweda kan sangaw mehangat nga makikkanan ta pamurab na simana da. ²⁹ A gafu ta kumanen a imuhet na i Gobernador Pilato tekid, a pinohutan na tekid;

“Anu mantu ya nangidaruman muy ta tolayin yan?” kunna tekid.

³⁰ “A te dulay na tolay, a neange mi hud teko am awan ta liwat na,” kunda.

³¹ “Ay on, a alapan muy la mantu, te ikamuy na hapa la ya mangpa-gang tentu ta kuman na ibar na lintig muy kiden,” kunna hapa na Gubernadoren tekid.

Ammi ya tabbag da hapa a

“Mappya ta ikamuy, te ihangat na kami na gubyernu nga mamapasi ta makaliwat,” kunda ha.

³² A uray na Namaratu hala ye-yen petta magdulot hapa ya inuhohug ni Hesus ta idi, te dana kinankanna na am had kukun na pangpapasi da sangaw tentu.

³³ A gafu ta kumanen a nagtoli i Pilato ta umag na bali na en, a pinaayagan na hapa i Hesus.

“Anu? Ipadangag mu hud ta iko ya Ari na Hudyo kiden?” kunna tentu.

³⁴ Ammi ya pohut ni Hesus tentu a

“Anu, iko hapa la ya nakanonot ta pohut mu teyak, ono yen ya papohut na kadwan kiden tolay teko?” kunna.

³⁵ “Annun ku hud ipahig am ari ka, baka Hudyo yak hud. Ya kagittam kiden ikid na pinakadakal da kiden ya nangiange teko ta isin petta iyak mina ya mangibar ta pasim. Anu mantu ya iningwam?” kunna ha ni Pilato tentu.

³⁶ “A itta hala ya pagariyan ku, ammi takwan ya pagarik, te awek parigan ya ari kiden ta paglelehutin yan. Te am kuman nak mina na inen kid a nakitapil mina ya tagabuk kiden, petta nekerutan dak mina ta Hudyo kiden, ammi awek parigan ya ari kiden ta lutakin,” kunna.

³⁷ “A ari ka mantu ay?” kun ni Pilato tentu.

“Iko ya mangibar ta ari yak, ammi ibar ku teko ya gafu na nekeanak ku, te umange yak ta lutakin petta ipasikkal ku ya kakurugan ta tolay kiden. A ya ngamin kiden mangidulot ta kakurugan a yen kid ya mayat mangandangag teyak,” kunna hapa ni Hesus.

³⁸ “Anu hud ya serbi na kakurugan?” kunna ha ni Pilato tentu, kapye na imuhet ha ta agyan na Hudyo kiden. A ya uhohug na tekid a

“Awan haman ta naapagan ku ta pangpapasin ku mina tentu, ³⁹ ammi kada simana muy a gagangay ta ibbatan ku ya takday kagitta muy nga nabalud. A am ikayat muy a ibbatan ku hala i Hesusin nga Ari na Hudyo kiden,” kunna tekid.

⁴⁰ Ammi giaggayan kid na.

“Bakkan ta isina ya ibbatam am awa Barabas mina,” kun na aggay da.

Te ya kinan da en Barabas a dana nabalud gafu ta tulisan ikid na nakapapasi.

19

Ya Pamābānglu Na Suddalu Kiden Te Hesus

¹ A gafu ta kumanen a nepaalap ni Pilato i Hesus ta suddalu kiden, petta paligatan da ta dakal na paligat nga makabigad. ² A nangwa kid hapa ta

sangngat na sit kapye da nesangngat ta ulu ni Hesus, kapye da ha sinalnukan ta darag ta kuman na salnuk na ari, te pamābānglu da tentu. ³ A sangaw natubtubbat kid nangatubang nga nagdayaw kampon tentu.

“Ihi, kuga malalaki ya Ari na Hudyo kiden,” kun na dayaw da, kapye da hapa linaplappag.

⁴ A ta nekabalin da en a nepohet ni Pilato ta agyan na tolay kiden.

“Itan muy, te iuhet kun ha tekamuy, petta amu muy mina ta awan ta naapagan ku ta pang-papasin ku tentu,” kunna tekid.

⁵ A imuhet na i Hesus nasangngatan ta sit, ikid na nasalnukan ta kuman na ari.

“Ye, itan muy ya tolayin,” kunna ha ni Pilato tekid.

⁶ A ta nepakaita na pinakadakal da kiden tentu a giaggayan kid ha.

“Pagappam na ta kayu en, pagappam na ta kayu en,” kun na aggay da.

“Alapan muy mantu, te ikamuy na ya mag-paappa tentu, ammi ikamuy hala sangaw ya makaliwat, te awan ta amuk ta liwat na,” kun ni Pilato tekid.

⁷ “Onay, ammi nakaliwat ta lintig mi, te maski tolay la a negitta na ya bari na ta Anak na Namaratu ewan, a yen mina ya kapapasi na,” kunda.

⁸ A gafu ta inuhohug da en a pake nagburung na i Pilato, ⁹ a inalap na ha i Hesus ta umag na bali en petta imbestigaran na para.

“Had hud ya nagafum?” kunna tentu, ammi awena tinabbag ni Hesus.

¹⁰ “Anu awem hud magsitang teyak? Awem hud amu ta iyak ya makkamu teko petta ibbatan ta ka ono pagappan ta ka?” kunna ha.

¹¹ Ammi ya uhohug ni Hesus tentu a

“Awan mina ta pakapangwam teyak am awena neatad na Namaratu teko. Dakdakal mantu ya liwat na nangpetulud teyak teko, te pepapasi na teko ya awanen ta liwat,” kunna.

Ya Uray Ni Pilato Te Hesus

¹² A gafu ta uhohug ni Hesus a ikayat na ibbatan ni Pilato, ammi giaggayan ha ya Hudyo kiden.

“Am ibbatam mina ye-yana na tolay a awem na mantu kofun na Ari men Sisar, te igitta na hamana ya bari na ta ari, a igakkad na mantu ya makigubat te Ari en Sisar,” kunna ha na aggay da.

¹³ A gafu ta uhohug da en a neuhet na ha i Hesus, a sangaw nagtuttud i Pilato ta kinan da en Lamesa Na Batu, ammi **‘Gabata’** ya ngagan na ta Hudyo kiden, a yen ya nangipadangagan na ta uray na gafu te Hesus. ¹⁴ Alas seis ta lalakwat ya nepagtuttud na ta araw na Byernis ta simana na Hudyo kiden. A ya nebar na tekid a

“Yeh, itan muy, itta in ya ari muy,” kunna tekid.

¹⁵ “Atsi, itugut mun, itugut mun, te pagappan na ta kayu en,” kunna ha na pagaggay da.

“Ikayat muy hud ta pagappan mi ya ari muy?” kunna ha tekid.

A ya tabbag na pinakadakal da kiden nga padi a

“Awan ta ari mi am awa Sisar,” kunda.

¹⁶ A netuluk mantu ni Pilato ta pagappan da i Hesus ta kayu petta masi.

Ya Pagpaappa Da Te Hesus

¹⁷ A enna mantu inalap na suddalu kiden, a nepaagtu da tentu ya kayu en nga pagappan na. A enda netulud ta lawan na ili na Herusalem, te iange da ta kinan da en **'Agyan na Tulang na Ulu'**, ammi **'Golgota'** ya ngagan na ta Hudyo kiden. ¹⁸ A yen ya nagpaappan da tentu, a ne-sipat da hapa ya duwa para na tolay, a netun da i Hesus ta nagtangnganan na duwa kiden. ¹⁹ A nepesurat ni Pilato ya ngagan ni Hesus, a nepetun na ta nagappan na en ta utun a ulu na en. **"Hesus Taga Nasaret, Ari na Hudyo kiden,"** kun na surat na en. ²⁰ A addu hapa ya nagbasa ta suraten, te abikan hala ya nagappan na en ta ili na Herusalem, te yaga nesurat ta aguhohug na Hudyo ikid na Latin ikid na Giregu. ²¹ Ammi ya nebar na pinakadakil na Hudyo kiden nga padi te Pilato a

“Bakkan mina **'Ari na Hudyo kiden'** am awa **'Nebar na ta intu ya Ari na Hudyo kiden,'** kunda.

²² “Nabalin na nesurat ya nepesurat ku,” kunna hud la ni Pilato tekid.

Ya Pasi Ni Hesus

²³ A ta nekabalin na suddalu kiden nga nagpaappa te Hesus a inalap da ya ga-gamit na kiden nga inazi da, a pinagappat da kid fwera ta nagingumagen barawasi na, petta tagtakday kid ta bingay da, te appat kid nga nagpaappa tentu. Ammi ta nagingumagen barawasi na a aweda ginadwa, te awan ta daget na, te naglayun la ta utun abat ta akban.

24 “Awetam pispissilan, te pagbabinunutan tam la talo am inya sangaw tekitam ya makākwa,” kunda.

A uray na Namaratu ta kunna ten petta magdulot hapa ya takday uhohug ta Bibliya na Hudyo kiden, te

“Nagbabingayan da ya ga-gamit ku kiden, a nagbabinunutan da ya barawasi ken,”
kun na suraten.

A yen mantu ya iningwa na suddalu kiden te Hesus.

25 Ammi ta pagbabingay na suddalu kiden a umatayuk hapa ya appat na babay ta bikat na nagappan ni Hesus. Itta ya hina ni Hesus, ikid na kabagis na en, ikid ni Mariya nga atawa ni Klopas, ikid ni Mariya nga taga Magdala. 26 A ta nepangiddung ni Hesus ta hina na en ikid na ituldu na en nga pake kofun na nga naghebing tentu a

“Ina, ya nakihebingina teko ya anak mun sangaw nga metali teyak,” kunna tentu.

27 A ya uhohug na hapa ta ituldu na en gafu ta hina na en a

“Aleng, ikwentam na hapa sangaw te hinam,”
kunna.

A ye-yen hapa na araw ya nepangalap ni Hwan ta hina ni Hesus, petta makipagyan ta bali na en.

28 A ta nekabalin na kumanen a amu ni Hesus ta sa nabalin na ya ngamin nepatarabaku na Dama na en tentu, a **“Makainumak,”** kunna, petta magdulot ya takday hapa uhohug ta Bibliya. 29 A nangalap mantu ya suddalu kiden ta kuman na kapas kapye da nesabbung ta duyug na malsut nga nesagpaw ta bikat da, a netullu da ta simuk na

en petta sappilan na ya malsuten. ³⁰ Nepakainum na a

“Nebalin kun ya tarabakuken,” kunna, kapye na nagtumag, a netuluk na ya angkat na.

Ya Pagkaddug Da Ta Bari Na

³¹ A ta kuman na lintig na Hudyo kiden a awena mina mesirak na bari na nasi ta kayu addet ta Sabadu, te araw na agimmang da. A gafu ta Byernis ya araw na nepangpaappa da te Hesus, anna ye-yen na Sabadu ya mayor na araw na simana da, a yen ta umange ya pinakadakil na Hudyo kiden te Pilato, te inadang da ta mapakka mina ya takki na pinagappa na suddalu kiden, petta alistu mina ya pasi da, pettam kumanen a medagut kid na mina ta nagappan da en. ³² A nangidob mantu i Pilato ta suddalu kiden, a intu napolu pinakka da ya takki na duwa kiden nga nagdwaakub te Hesus.

³³ Ammi ta pangitubbat da mina te Hesus a dana nasin, a aweda mantu pinakka ya takki na kiden.

³⁴ Ammi ya takdayen suddalu a pinika na hala ya hakbu na bari na en, a ka-ma la imuhet ya daga na kiden nga nekihu ta danum. ³⁵⁻³⁷ A uray na Namaratu hapa ye-yen, petta magdulot ya nesurat ta Bibliya en ta

“Awan sangaw ta mapakka ta tulang na kiden,” kunna.

Kumanen hapa ta takday para nesurat, te ya uhohug na a,

“Tangadan da sangaw ya kinaddug da en,” kunna.

A ya pake nakaita ya nangisurat hapa ta isin, petta kurugan muy. A kakurugan hapa ya

ipasikkal ku tekamuy, te amuk ta pake nakkwa ya bidan ku tekamuy.

Ya Ketanam Ni Hesus

³⁸ A ta nekabalin na kumanen a umange i Hose taga Arimateya te Pilato, te inadang na ya bari ni Hesus, petta itanam na. Intu hapa ya takday ituldu ni Hesus, ammi nelemad na gafu ta talaw na ta pinakadakal na Hudyo kiden. A netuluk ni Pilato ya bari na en, a enna mantu inalap ni Hose. ³⁹ Intu hapa kahulun na i Nikodemu nga umange nakibidan te Hesus ta hiklam ta idi. A nangihulun hapa i Nikodemu ta limāfulu kilu na bangog nga nekihu da, te iluggud da sangaw ta bari na nasi petta awena alistu malabag. ⁴⁰ A ta nepangidagut da ta bari ni Hesus a finutefutan da ta ga-gamit ikid na bangog kiden, te yen ya gagangay na Hudyo kiden am itanam da ya nasi. ⁴¹⁻⁴² A gafu ta assang la na oras addet ta pamegafu na araw na agimmang da a neange da ya bari na en ta bagu na tanam nga dana nakobkob ta hukeb ta agyan na kakayunen, te abikan hala ta nagappan na en. A yen ya nangitanaman da tentu.

20

Ya Bida Na Katolay Ni Hesus

¹ A sangaw ta lalakwat ta Liggū a umange i Mariya taga Magdala ta tanam na en ta magkahkahawan para la. Ammi datang na ten a naita na ta naukadan na, te naazin ya batu en nga nemunit da ta sasarokan na en. ² A bumilag na mantu nga ange ta agyan nig Pedru ikid na

kahulun na en nga pake kofun ni Hesus, a nebar na tekid.

“Itta ya umange nangalap ta bari na dafu tamen, a awemi amu am had ya nangikinan da tentu,” kunna.

³⁻⁴A imikkat mantu ya duwa kiden, a naggingdan kid nagbilag addet ta agyan na tanamen, ammi naunanan na takdayen i Pedru, a intu ya napolu nakadatang. ⁵A tentu en simisihib ta umag na tanamen a intu la naita na ya nefufutefuten ta bari ni Hesusen, ammi awena simarok ta umag na tanamen. ⁶A ta datang ni Pedru nga dumagdag ta takdayen a nagdulot hala simarok, a aitan na la ya ga-gamit kiden nga nefufutefut ikid na panyawen nga nebadbad ta ulu na en, ⁷a awena nehebing na panyawen ta ga-gamit kiden, te nakappil nehugtuk. ⁸A sangaw dumagdag hapa simarok ya takdayen nga imunnan tentu. A tentu en nakaita ta ga-gamit kiden a yen ya nangurugan na ta nato-lay hala i Hesus, ⁹te aweda para la amu ya ikayat na uhohugan na surat kiden nga dana nangibar ta pasi na ikid na katolay na hala sangaw.

Ya Pakipaita Ni Hesus Te Mariya Taga Magdala

¹⁰A tekid na nabalin ten a dumatang kid na ta bali da. ¹¹Ammi te Mariya en nga dumagdag hapa ta duwa kiden a nasirak la ta lawan na tanamen nga nakatangtangit. A tentu para la nagtangit a simisirib hapa ta umag na tanamen, ¹²a naita na ya duwa na anghel nga nagbarawasi ta furaw, te imatuttud kid la ta nagiddan na bari ni Hesusen, takday ta ulwanan na en, a takday ta kasoyadan na en, ¹³a **“Anu magtangit ka?”** kunda tentu.

“A onay, te itta ya umange nangalap ta dafu ken, a awek amu am had ya nangikinan da tentu,” kunna.

¹⁴ Ammi tentun nakauhohug ta isin a pa nagbalit-tag bit, a naita na ya umatayuk ta talekud na en, ammi awena amu ta intu hala i Hesusen.

¹⁵ “Anu magtangit kan, aboy? Inya hud ya apagam ta isin?” kunna ta babbayen.

Ammi pahig ni Mariya ta intu hala ya magtaronen ta kakayunen, a

“Ser, am iko ya nangitugut ta bari na dafu ken a ibar mu haen teyak am had ya nangikinanam tentu, te enku sangaw alapan,” kunna tentu.

¹⁶ A “**Mariya,**” kunna ha ni Hesus tentu. A ta nepangngagan na ta babbayen a pake nagbalittag na nga gumafut tentu, a

“Raboni, anu iko kad,” kunna, (te Raboni ya nangingaganan da ta mistro da).

¹⁷ A ya uhohug ni Hesus tentu a

“Awem na mina gafgafutan ya barikin, te mappya ta timullu yak para te Damakewan, a yen sangaw ya pake pakkamum teyak ta map-pya. A e kan mantu ta kabagis ku kiden, te ibar mu tekid ta eyak na te Damakewan Namaratu, a intu hala ya Dama muy ikid na Namaratu muy,” kunna.

¹⁸ A ta nepagtugut ni Mariya en a enna nebar ta natolay hala i Hesus ta ituldu na kiden.

“Naitak kad na ya Dafu tamen O, ikamuy,” kunna tekid,
yaga nebar na hapa ya inuhohug ni Hesus tentu.

Ya Pakipaita Ni Hesus Ta Ituldu Na Kiden

¹⁹ A sangaw ta hiklam ta ye-yen para na araw, araw na Liggu, a itta ya ituldu na kiden ta takday bali, a sa nalitupan ya ngamin irwangan na bali en gafu ta talaw da ta pinakadakal da kiden nga Hudyo. Ammi ka-ma la naglattog i Hesus nga nagtayuk ta nagtatangnganan da en, a

“Namaratu ewan ya makkamu tekamuy,”
kunna tekid.

²⁰ A sangaw neuyad na ya kamat na kiden tekid petta maita da ya piglat na lansa kiden, otturu netuldu na hapa ya piglat na pika en ta hakbu na en. A tekiden nakaita ta intu hala ya dafu da en Hesus a pake nefulot ya talak da tentu.

²¹ “Namaratu ewan ya makkamu tekamuy,”
kunna ha tekid, “te doban ta kam nga ange mangipadangag ta uhohug ku ta kuman na nepangidob ni Damakewan teyak,” kunna, kapye na kid inaswangan.

²² A tentu en nagaswang tekid a

“Pagdulotan muy na ya Kahalwa na Namaratu nga manguffun tekamuy. ²³ A ya ngamin kiden pakoman muy ta liwat da kiden gafu ta pangurug da ta ipadangag muy a yen kid hala ya pinakoman na Namaratu ewan. Ammi ta awe-muy kiden pakoman gafu ta aweda mangurug a itta hala tekid ya liwat da kiden,” kunna.

Ya Awena Pangurug Ni Tomas

²⁴ Ammi ta napolu en nepakipaita ni Hesus ta ituldu na kiden a awan i Tomas tekid, ammi Siping ya agngilinan da tentu. ²⁵ A sangaw ta ketta na en tekid a nebar da tentu,

“Naita min ya dafu tamen,” kunda tentu.

Ammi ya tabbag na tekid a

“Awek sangaw kurugan ta intu am awek bit maita ya gafan na lansa ta kamat na kiden, te yaga iparubak ya guramay kin ta piglat na kiden ta kamat na kontodu hakbu na en,” kunna.

²⁶ A sangaw ta takday Liggu a nagkakampat ha ya ituldu na kiden ta bali en, a nehulun hapa i Tomas tekid. A nalitupan da ha ya irwangan kiden gafu ta talaw da en, ammi ka-ma la nagtayuk i Hesus ta nagtatangnganan da en, a

“Namaratu ya makkamu tekamuy,” kunna tekid.

²⁷ A sangaw binaran na i Tomas.

“E ka bit sin, Tomas, te itam ya kamat ku kidin. A iparubam hapa ya guramay mu ta palad ku kidin kontodu hakbu kin, te awem mina parigan ya awan mangurug am awa mangurugen mina,” kunna tentu.

²⁸ “Ay, Afu, iko kad hala ya dafuk ikid na Dyos ku,” kunna hapa ni Tomas.

²⁹ A ya uhohug ha ni Hesus tentu a

“Mappya te mangurug kan, Tomas, gafu ta naita nak na. Ammi ta mangurugen nga awan para la nakaita teyak a pake nagāsgāsāt ammi teko,” kunna.

³⁰ A addu para ya nepaita ni Hesus ta pakapangwa na ta ituldu na kiden nga awan nesurat ta lebru in yan. ³¹ Ammi yen ta nesurat kun ya kadwan ta isin petta yen kid ya pangurugan muy ta intu hala ya Anak na Namaratu ewan ikid na Mangikerutanen nga nekari na tekitam, pettam kumanen am mangurug kam mina tentu a ittan ya angkat muy nga magnayun gafu tentu.

21

Ya Pamillu Na Pakipaita Ni Hesus

¹ A sangaw ta mittan a nakipaita ha i Hesus ta ituldu na kiden ta ihang na Alug na Tiberyas, a kumanin ya nepakipaita na tekid. ² Sa nagdadagga ig Simon, (intu hala i Pedru,) ikid ni Tomas, ikid ni Natanyel nga taga Kana ta lugar na Galileya, ikid na duwa kiden anak ni Zibadeyu, ikid na duwa para na kahulun da. A ya uhohug ni Pedru ta kahulun na kiden a

³ “Asakay! E yak na magsigay O, ta alugin,” kunna.

“A mehulun kami mantu ay O,” kunna hapa na kadwan kiden.

A nahahulun kid na nagbarangay ta agyan na pagsigayan da en. A tãhiklaman kid ta alugen, ammi awan pulus ta naalap da. ⁴ A tentun gumāgākād na bilagen a sang adayu kid para la ta ba-naden, a itta la i Hesusen nga umatayuk ta ba-naden, ammi aweda nelasin ta intu. ⁵ A sangaw nagayag i Hesus tekid,

“O ey, itta hud ya naalap muy ta igupan tam?” kunna.

“Awan O,” kunda hapa.

⁶ “A isaruwag muy mantu ya sigay muy ta ziwanan na barangay muy, a itta hala sangaw ya maalap muy,” kunna ha tekid.

A nesaruwag da mantu ta kuman na nebar na en tekid, a **“Awe! ta kaddu na ikan kiden,”** te awedan magamid ya sigay da en gafu ta dammat na en. ⁷ A yen ya nepakamu ni Hwan ta nagayagen tekid, a nebar na te Pedru.

“Intu hala ya dafu tamen,” kunna.

A gafu ta kumanen a alistu nagbarawasi i Pedru, te magge nauhagan, a nagsilattuk na ta danumen nga naglangoy tagad te Hesus. ⁸ Ammi nasirak ya kahulun na kiden ta barangay da en nga naggerger ta sigay da en, te napannu ta ikan, a aweda pake adayu ta ba-naden, te kuman na magatut na metru.

⁹ A sangaw tekid na nakadagut ta barangay da en a dana ittan ten ya umagatang nga afuy nga keasalan na ikan, a itta hapa ya pan.

¹⁰ “Alapan muy hapa sin ya kadwan kidina ikan nga naalap muy,” kun ni Hesus tekid.

¹¹ A nagla-nug mantu i Pedru ta barangayen, a inubadan na ya sigayen kapye da ginerger ta ba-naden. A mappya te awena napissang, te pake napannu ta dadagkal na ikan, magatut a limafulu tallu kid ngamin. A binaran na kid ha ni Hesus.

¹² “E kanan sin, te maggub kitanan,” kunna tekid.

A pohutan da mina am pake intu, ammi mamat kid, te aitan da haman. ¹³ A ta nepangiagon ni Hesus ta ikan ta afuyen a enna negawat tekid, kumanen hapa ta pan. ¹⁴ A yen mantu ya pakapamillu na pakipaita ni Hesus ta ituldu na kiden tentu en natolay ta pasi na en.

Ya Tabarang Ni Hesus Te Pedru

¹⁵ A tekid na nakapaggub a itta ya netotoli nebar ni Hesus te Simon.

“Simon, damagan ku teko am pake ikaykayat nak ammi ta isin kid na kwam?” kunna tentu.

“On, Afu, te amum haman ta ikayat ta ka,” kunna hapa.

“A makkamu kan mantu ta kanan na man-gurug kiden teyak, te kuman kid na kalneruk kiden,” kunna hapa ni Hesus tentu.

¹⁶ A sangaw ta mittan a pinidwa na ha ya nebar na en.

“Simon, damagan ku ha am iddukan nak?” kunna.

“On, Afu, te amum haman ta ikayat ta ka,” kunna ha.

“Tahonam mantu ya tolay ku kiden nga kuman na kalneruk,” kunna ha ni Hesus tentu.

¹⁷ A sangaw nepamillu na ha ya nebar na en.

“Simon, kurug mantu ta ikayat nak?” kunna.

A nagdamdam na i Pedru gafu ta mekatallu en nebar ni Hesus tentu, te **“Kurug mantu ta ikayat nak?”** kunna. A ya tabbag na en tentu

“Ay, Afu, iko ya makkamu ta ngamin, a amum ta ikayat ta ka,” kunna.

A ya uhohug ni Hesus tentu a

“Makkamu kan mantu ta kalneruk kiden. ¹⁸ A ya pake ibar ku para teko a kanayun nagbar-barawasi kan ta kababagu men para la, kapyem umange nagpapasyar ta kompormi na ikayat men. Ammi sangaw am lalakay kan a magappa kan hapa, a takwan sangaw ya mangbarawasi teko ta galut, a iange da ka sangaw ta awem ikayat,” kunna.

¹⁹ A ye-yen na uhohug ni Hesus ya pangipasikkal na ta pangpapasi da sangaw te Pedru petta Namaratu hapa sangaw ya madayawan gafu tentu. A ta nepaguhohug ni Hesus ta isin a **“Dumagdag kan la teyak,”** kunna.

²⁰ A sangaw naglipay i Pedru, a dumagdag hapa i Hwan nga takdayen ituldu ni Hesus nga pake

kofun na. Intu hala ya kahebing ni Hesus ta nepamurab da en ikid na nangpohut tentu ta nangitalaba en tentu. ²¹ A ta nepakaita ni Pedru tentu a nebar na hapa te Hesus.

“A anu sangaw ya makkwa ta takdayin, Afu?”
kunna.

²² “A am ikayat ku ta matolay addet ta awek pagtoli ta lutakin a anu hud ya pakolangam? Intu la nonotam ya dumagdag teyak,” kun ni Hesus tentu.

²³ A gafu ta inuhohug ni Hesusen a simaned hala ya bida ta ngamin kiden nagkakabagis ta awena sangaw masi ni Hwan. Ammi awena haman nebar ni Hesus ta awena masi am awa **“Anu hud ya pakolangam am ikayat ku ta matolay addet ta awek pagtoli ta lutakin,”** kunna.

Ya Pangipasikkal Na Kadwan Ta Nesurat Ni Hwan

²⁴ A ya kahulun da en nga binida nig Hesus, a intu hala ya nangipasikkal ikid na nangisurat ta isin kid nga nakkwa, a amu na ngamin tolay sin ta kakurugan ya nepasikkal na tekami. ²⁵ A addu para ya iningwa ni Hesus ta ketta na en ta isin, ammi am sa nesurat mina ya ngamin kiden iningwa na a awan de ta ketunan na ngamin kiden lebru.

Uhohug na Namaratu gafu te Hesus Kristu New Testament in Agta, Central Cagayan

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Central Cagayan Agta (Agta, Central Cagayan)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Central Cagayan

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-03-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

160f023e-5fca-509f-ab59-e136848ce2f4